

svensk FALLSKÄRMS SPORT

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER FEM 2014

ÅRGÅNG 43

SFF-konferensen 2014

Läget i Sveriges **tunnelprojekt**

Hercules Boogie, del 1 – misstagets mästerverk

CYPRES 2

DISTRIBUTED WORLDWIDE

Reliability made in Germany

www.cypres.cc

Ständig kamp

Innehåll, nummer 5, 2014

...verkar det vara att hitta en bra balans mellan klubbarna. Det är eldsjelen som unnar sig en smitning från tankningen, trots att *alla* ska hjälpa till. Det är AFF-instruktören som brinner för elevhoppning, så länge det inte är enligt SFU. Det är hopparen som fyllt sin hjälpa-till-kvot för flera år sedan, och med gott samvete kan åka hem söndag eftermiddag utan att städa. Det är tandempiloten som vill satsa på hoppning som yrke, men inte har råd att hjälpa till ideellt. När det blir för mycket fel tar man helt enkelt ut sin rätt till att göra som man vill. Även om överenskommelsen är någon annan.

Är det själviskt eller ett sätt att orka med? Hur gör du när du inte får som du vill?

I det stora hela så ger det en motsägelsefull bild av verksamheten, en ganska instabil grund att introducera nya hoppare till. Tillväxtenkäten från oktober visade att gemenskapen är en av de främsta anledningarna till varför man stannar kvar i sporten.

Gemenskap betyder inte att man måste tycka lika. Men man måste göra lika. Problemet är att det kostar mer för vissa än för andra.

Mer om enkäten och diskussioner kring medlemmar och klubbverksamhet kan du läsa om på flera ställen i detta nummer. Problemställningarna har hängt med ett bra tag nu, utan några tydliga svar.

Förhoppningsvis finns det lösningar som vi kan skriva om i Svenska Fallskärmsport inom en snar framtid.

Nu blickar vi bakåt. Mellan 1982-2004 utvecklades boogiet med stort B och den historien har delats in i två delar. Första delen läser du på sidan 18. Vi har också gjort en mindre sammanfattning av Sveriges en-visaste precisionhoppares resa i år. Ta del av hans säsong på sidan 11. Och vi har gått lite längre tillbaka när det kommer till resumén av detta nummers Nyfiken på-person. På sidan 28 läser du om henne.

Tack för i år, kära läsare. Vi önskar dig en god jul och ett gott nytt år så ses vi i luften, på marken och här i tidningen under nästa fantastiska fallskärmsår.

- 4 **Kalendariet.** Lösryckt, **notiser** om smått och gott.
- 6 **Ordförandespalten,** Ronny Modigs.
- 6 **SFF-konferensen 2014.**
- 7 **Tillväxt** fokus på konferensen i Karlsborg.
- 9 Om **SFU**, ansvar och "Safety Day".
- 11 Bra år för **Magnus Falk**.
- 12 **Riksinstruktören** Petter Alfsson-Thoor – ett brev.
- 13 **Incidentrapport** – kroppsställning och höjdmätarkoll.
- 14 Lär dig mer om... **swooping**.
- 17 Träningsvecka med **uppvisningsgruppen**.
- 18 **Hercules Boogie**, del 1 – misstagets mästerverk.
- 24 Låget i Sveriges **tunnelprojekt**.
- 26 Världrekord i **storsekvens** – två poäng för 117.
- 28 Nyfiken på **Carolina**.
- 34 **Swoop-VM** i Z-hills.
- 35 **Kontakta SFF.**
- 36 **Baksidan.**

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla medlemmar i SFF.

Ansvarig utgivare
Ronny Modigs
Svenska Fallskärmsförbundet
Telefon: 0706-04 06 10
E-post: ronmod@gmail.com

Chefredaktör
Virginia Åslund
Manhemsgatan 9
126 52 Hägersten
Telefon: 0702-87 00 34
E-post: virginia.aslund@icloud.com

Redaktörer – planering och texter
Tomas Almbö
Trädgårdsgatan 10
753 09 Uppsala
Telefon: 0706-28 80 82
E-post: tomasalmbö@gmail.com

Martin Eidensten
Flyglärogatan 7
128 36 Skarpnäck
Telefon: 0703-33 90 21
E-post: martin@eidensten.se

Produktion
Layout, originalarbete, bildredigering
och distribution:
Anders Nyqvist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 031-91 88 01
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser
Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
adress som ovan.

Signerade artiklar
Signerade artiklar speglar författarens
bild av verkligheten och inte nödvändigtvis
Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material
Redaktionen ansvarar endast
för beställt material. Vi förbehåller
oss rätten att redigera insända
texter. Godkännande av publicering
i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande
av det tryckta materialet som en
lågupplöst PDF-fil på hemsida
tillhörande SFF eller SFS.

Utgivning
1/15: vecka 13
2/15: vecka 22
3/15: vecka 33
4/15: vecka 42
5/15: vecka 51

Adressändring
Medlemmar i Svenska
Fallskärmsförbundet (SFF)
skickar adressändring till SFF
(se nedan). Endast icke-SFF-
medlemmar skickar adressändring
till Himmelsdyk (se
ovan "Produktion").

**Svenska
Fallskärmsförbundet**
Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / Rf: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Omslaget:

Tomas "Tummen" Biehl under ett tävlingshopp i swooping i Dubai under DIPCS, december 2014.

Foto: Daniel Hagström.

Kalendariet

På gång

2015

FEBRUARI

6-8: Bas-kurs, Bosön (sista anmälningsdag 1/11). Mer information kan du få av din klubbs chefsinstruktör.

26 feb - 1 mars: Hoppledarkurs, Bosön (sista anmälningsdag 1/11). Mer information av CI på din klubb.

MARS

4-8 mars: Hoppmästar-kurs, Bosön (sista anmälningsdag 1/11). Mer information av CI på din klubb.

4-8 mars: Kursledar-kurs, Bosön (sista anmälningsdag 1/11). Mer information av CI på din klubb.

14 mars: Riksstämman för SFF, Karlsborg.

15-27 mars: Flajflaj 2015, Elsinore i Kalifornien. Mer information: Facebook-eventet "Flajflaj2015" eller www.flajflaj.com

APRIL

11-12 april: HFL-seminarium.

25 april: Safety Day & Tandemseminarium

Mirage Trap System

Nyligen släppte riggtillverkaren Mirage Systems sin egen MARD-lösning, kallad Trap System, som är ett tillval vid beställning av ny rigg. MARD står för Main Assisted Reserve Deployment och innebär att huvudkalotten drar ut reservskärmen om reservdrag utförs och en huvudkalott är ute.

Ett exempel på en annan MARD-lösning är Skyhook. Det unika med Trap System är att systemet inte är aktivt i de fall då endast reserven dras, utan bara när en huvudkalott är ute. Det finns alltså ingen koppling mellan RSL och reservens pilotlina förrän man kuttar. När en kutt görs dras en snara åt runt reservens pilotlina. Snaran är kopplad till riggens RSL som drar ut huvudkalotten. För en ingående beskrivning av systemet, se Mirage Systems film på deras Vimeo-kanal.

Nya fallskärmar

I början av november släppte Performance Designs en ny fallskärm, Valkyrie. Det är en sju-cellig skärm med uppblåsbara stabbar. Skärmen har liknande utseende och egenskaper som Peregrine men klarar terminala öppningar vilket Peregrine inte gör. Materialet är noll-P och skärmen kan beställas med RDS. Den ska ha ett högt glidtal och vara väldigt känslig för inputs. Valkyrie placerar sig mellan Comp Velocity och Peregrine, vilket innebär att skärmen endast bör flygas av väldigt erfarna klotflygare och swoopare. PD rekommenderar inte denna som första skärm med crossbrace.

Den senaste tiden har det kommit flera nya högprestandakalotter både från Performance Designs och från NZ Aerosports. Nu verkar det också som om båda företagen har fler nya skärmar på gång som riktar sig mer till den vanliga hopparen. I filmer från skärmtillverkarna ser man nya skärmar flasha förbi och man antyder att något är på gång, bland annat har NZ Aerosports arbetat med Crossfire 3 i flera år.

Trenden man kan se på de nya skärmarna är att de till formen påminner mycket om en speedflygarskärm.

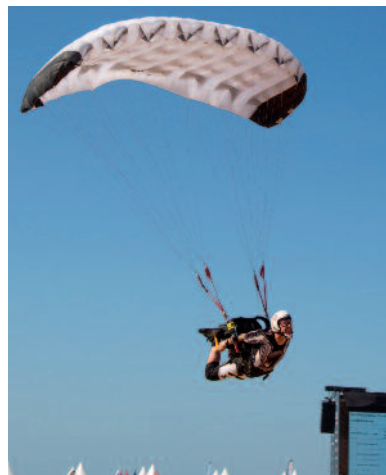
Georgia "Tiny" Broadwick.

National Museum Of Skydiving

Johan Karlsson på tävlingen Dubai International Swoop League i början av december.

Laurent-Stephane

Valkyrie.

Performance Designs

Rekord för Johan

Swooparen Johan Karlsson satte nytt svenskt rekord i delgrenen hastighet. Det var i början på december på tävlingen Dubai International Swoop League som gick innan Dubai International Parachuting Championships startade. Det tidigare rekordet (som också var hans eget) var på 2,329 sekunder och nu fick han ned det till 2,171 sekunder.

Totalt slutade Johan Karlsson på 10:e plats i Swoop League-tävlingen, omgiven av världseliten, en väldigt bra prestation.

Du kan läsa mer om delgrenen speed och övriga moment i swooping på sida 14.

Johan Karlsson.

Hans Berggren

Fallskärmsvärldens Hall of Fame

Ett fallskärmsmuseum är på väg att bli verklighet i USA – förutsatt att donationerna fortsätter att strömma in. Arbetet med The National Skydiving Museum började 2006 med en större donation som grund. Man hittade en bit mark i Virginia nära högkvarteret för organisationen USPA (United States Parachute Association) där målet är att museet ska uppföras när organisationen har samlat in 6 miljoner dollar. I dagsläget har man nått till 2 miljoner.

Sedan 2010 pågår ett aktivt insamlingsarbete, bland annat med ett årligt evenemang där man uppmärksammar personer som har gjort avtryck i sporten genom ett fallskärmshoppningens "Hall of Fame". Först in där blev Joe Kittinger, som gjorde ett rymdhopp från 31 300 meter 1960, ett rekord som höll ända tills det slogs av Felix Baumgartner 2012 och sedan Alan Eustace 2014.

De senaste åren har kända namn som treringarnas uppfinnare Bill Booth och base-hoppningens fader Carl Boenish kommit till på Hall of Fame-listan, men även namn som är mindre bekanta för oss idag. Som Georgia "Tiny" Broadwick, som föddes 1893 och förutom att vara den första kvinnliga fallskärmshopparen också var först av både kvinnor och män med att själv dra sin fallskärm.

Läs mer om projektet och vilka som finns med i Hall of Fame på skydivingmuseum.org.

44-manna och 52-manna headup-rekord!

Tidigare var det officiella headup-rekordet en sex-manna men den 21 november i år slogs det med råge av 44 hoppare på Skydive Arizona. De nöjde sig dock inte där utan gick upp med 52 hoppare dagen efter och satte även den formationen.

Vid båda rekorden fanns vår svenske världsmästare i FS, Niklas Hemlin, med. Han är mest känd för oss som guldmedaljvinnare med FS4-laget Arizona Airspeed på VM i Dubai 2012 men har nu visat att han även är en grym friflygare. Enligt egen utsago har han "börjat friflyga mer" sedan början av det här året. Imponerande, milt sagt!

Book your AFF Residential course in December, January or February and get FREE accommodation, airport shuttles & daily transfers!

For beginners and progression

AFF Residential courses once a month, including transfers and 7 nights accommodation. Travelling alone..? Don't worry, you'll be part of the family from the moment you arrive. Places limited, contact us now to book your course. **Next courses:** 09 - 15 December, 13 - 19 January, 10 - 16 February

Want to progress with FS or FF and obtain your B-Licence..? Our all inclusive Progression Courses including FS/FF coaching gets all the theory and practical sessions complete while getting you in the air for FS or FF training. Just get to Seville airport and let us do the rest..! **Next courses:** 23 February - 02 March, 18 - 25 May

Skydive Spain

4,600m

This is our territory

info@skydivespain.com
www.skydivespain.com

Aeródromo La Juliana,
Bollullos de la Mitación, Sevilla.
DZ: +34 687 726 303
Office: +34 955 766 056

For experienced skydivers

Skysaver Weeks
05 - 09 January, 02 - 06 February
02 - 06 March

TrackDayz 06 - 07 December,
07 - 08 February

Flight-1 Canopy Course 101 & 102
13 & 14 December

Dornier Christmas Boogie
20 December - 04 January

Icarus
CANOPIES
DEMO CENTRE

Dornier Christmas Boogies!

SKYDIVE ALGARVE

Sun, Sea and Skydiving
20 December - 11 January

Lead Organisers:
Domi Kiger & Ally Milne - FF
Milko, Billy Payne & Stan Stokes - FS

Flying Circus Wingsuit School
More details on FB event page

Aerodromo Municipal de Portimao, 8500-059 Alvor
info@skydivealgarve.com
www.skydivealgarve.com

Turbine operation during boogies only
AFF Courses & Tandems available.

Seville
20 December - 04 January

from as little as
22,50€ per jump!

Lead Organisers:
Marco Arrigo - FS
Adam Dare - FF
Rene Terstegen (Toratora) - FF
Jack Johnson - WS

Make your AFF course at Christmas.

Ett stort tack vill vi i styrelsen rikta till er som deltog i vår enkätundersökning om tillväxt – 26 procent av alla medlemmar tog sig tid att svara. Att engagemanget hos svenska hoppare är så stort är inte bara roligt utan helt avgörande eftersom vi behöver ta oss an de här utmaningarna tillsammans med kraften i ett samlat förbund.

Era svar visar att några av de främsta hindren för tillväxt idag är bristande flygkapacitet och för få aktiva kursledare. Vi behöver också bli bättre på att få in de nya hopparna i vår gemenskap och vi behöver synas mer i medierna. Ett behov att balansera tandem och övrig hoppning syns dessutom i undersökningen – vilket diskuterades på förbundskonferensen.

Vi i styrelsen jobbar vidare med det underlag ni har gett oss och återkommer med förslag på åtgärder inför nästa säsongstart.

Konferensen tog beslutet att SFU-försöket fortsätter 2015. SFU verkar kunna lösa vissa problem men inte alla. Särskilt inte i små klubbar där underlaget för en tillräcklig mängd frifallsinstruktörer helt enkelt inte finns idag. Mer flygkapacitet är alla alltså – eller en omarbetad konventionell utbildningsplan som komplettering till SFU / AFF?

Det blir nästa nöt att knäcka.

Tack till alla ordföranden, chefsinstruktörer och kommittémedlemmar som satte av sin tid en helg i november för att diskutera igenom ovanstående och skapa grunderna i verksamhetsplanen 2015. De konkreta aktiviteter och datum vi kom överens om är publicerade i kalendern på sff.se

Till slut vill jag varmt gratulera friflygarlaget Orion Freefly och fyrmanslaget Team eXact som kom hem från världens första FAI-godkända världscup i vindtunnel med varsin svensk bronsmedalj. Tack för er drivkraft och inspiration!

Ronny Modigs
ordförande i SFF

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet, SFF
Sjöhagsvägen 2 • 721 32 Västerås

Tillväxt fok

Vad tycker du att förbundet ska göra för att får hoppssverige att växa? Du känner kanske igen frågan från webbenkäten som skickade ut under oktober månad. Svaren presenterades på årets förbunds-konferens och förslag på åtgärder kommer att presenteras på riksstämman i början av nästa säsong.

Text **Virginia Åslund**
Foto **Anders Nyqvist**

Av alla de mål som sattes upp i strategin 2012-2016 är det bara ett där vi inte rör oss framåt alls: tillväxten. I år har den punkten fått högsta prioritet och var temat på SFF-konferensen i Karlsborg helgen 15-16 november.

Tidigare har man inte kunnat se vilka de gemensamma nämnarna varit, så för att ta reda på bromsklossarna skickades en webbenkät om tillväxt ut under oktober månad.

”Målet är att hitta kort- och långsiktiga mål. Vi vill presentera ett paket med lösningar eftersom klubbarna ser så olika ut. Vissa värden är lite svårare att mäta, som hur trivseln på en klubb är, men visst finns det åtgärder. Vi vill veta hur förbundet på bästa sätt kan hjälpa till självhjälp”, säger Boel Stier, kommunikationsansvarig som tagit fram enkäten tillsammans med Monica Stjerna.

Gemenskap och adrenalin

Undersökningen gav 397 svar och alla erfarenhetsområden har täckts. I stora drag visade den att elevrekryteringen är

ett stort problem på de flesta klubbarna, för klubbarna vill växa.

Kunskapsöverföringen som gör nya hoppare till säkra hoppare är också ett problem samt den sociala biten, att få de allra nyaste att komma in i gemenskapen. Men trots den svårigheten, är det just gemenskapen, adrenalin och utvecklingsmöjligheterna som har fått medlemmarna att stanna kvar i sporten.

De större klubbarna vill inte växa så fort som de gör, de har inte kapacitet att ta hand om nya medlemmar när de är färdiga med elevutbildningen. De mindre klubbarna brottas däremot med instruktörsbrist och flygplan som är ogynnsamma för verksamheten.

De flesta klubbarna upplever att det är en skev balans i klubbverksamheten. Det är få personer som förväntas göra allt ideellt men det är de som tjänar pengar på hoppningen som styr.

Det klubbarna önskar från förbundets sida är stöd när det kommer till flygkapacitet, instruktörer och kurser. Exakt hur det ska ske kommer förbundet att

us på konferensen i Karlsborg

Karlsborg är hem för FJS, fallskärmsjägarna. I bakgrunden hopptornet, för uthoppsträning. I förgrunden en DC3, vacker, men inte i bruk.

presentera på riksstämman i början av nästa säsong, efter de förslag som kom in efter gruppdiskussioner med klubbrepresentanterna på konferensen.

Dryg nota för Skycamp

Enkäten visade också att det finns en efterfråga för större gemensamma arrange-

mang men i diskussionen om hur det ska gå till går åsikterna isär. Årets förbundsläger Skycamp gick nämligen back cirka 500 000 kr på grund av bristande kunskap, planering och kontroll.

De största kostnaderna var drivmedel, som kom från fastlandet, och logistiken som var för avancerad.

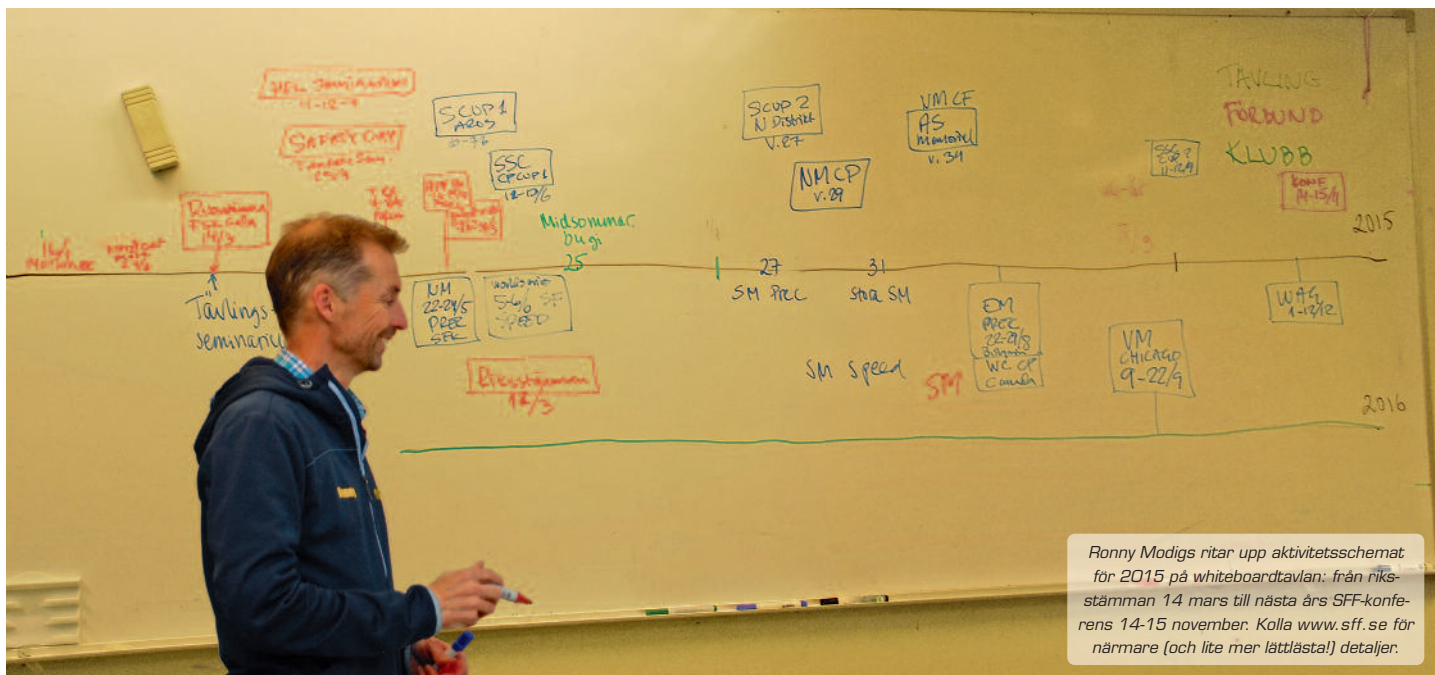
Vissa menar att förbundet inte ska anordna fler läger eftersom sådana arrangemang inte heller tidigare har gått med vinst, hellre bör man låta en enskild klubb anordna med ekonomiskt stöd.

Ett annat förslag var att förbundet kanske inte ska ordna det vartannat år, som planerat, eftersom stora arrange-

forts. på sidan 8 ➤

Deltagarna på SFF:s årliga konferens är ett tvärsnitt av de som jobbar för svensk hoppning: klubbarnas ordföranden och dess chefsinstruktörer, SFF:s styrelse, kommittémedlemmar, domare med flera.

Ronny Modigs ritar upp aktivitetsschemat för 2015 på whiteboardtavlan; från riksstämman 14 mars till nästa års SFF-konferens 14-15 november. Kolla www.sff.se för närmare (och lite mer lättlästa!) detaljer.

➤ forts. från sidan 7

mang kräver mer tid och noggrann planering. Andra hävdar att det är just kontinuitet som behövs för att bli erfaren på området. Men trots notan var det ett lägre deltagarna var nöjda med, bortsett från vädret.

Mandat för drogtest

Ett allvarligt problem som förekommer på hoppfälten, och bland flygsporter, är

droger. Det vill förbundet ta tag i. Många klubbar använder sig redan av alkohollmätare och det ligger idag på hoppledaren som kan besluta om hoppstopp.

Men för att genomföra ett drogtest för andra typer av ämnen utöver alkohol krävs däremot ett riktigt mandat. Ett alternativ är att skriva det i stadgarna eller att ta fram ett medlemsavtal. Efter diskussioner och klubbrepresentanternas

medgivande kommer förbundet att presentera ett förslag på riksstämman.

Utökad klimatkompensering

Miljöarbetet är på god väg framåt. Enligt verksamhetsplanen ska samtliga elev- och tandemhopp klimatkompenseras 2016. Beslutet att klimatkompensera togs på förbundskonferensen 2011, och är ett sätt att ansvara för sportens miljöpåverkan och därigenom skapa legitimitet.

Idag gör vissa klubbar redan det och förbundet kommer att fakturera klubbar baserat på det antal elev- och tandemhopp man gör, från 2016.

Klimatkompensering handlar om utsläppsreduktioner av koldioxid och är för vår del kopplat till företaget Tricorona, men det finns inget som läser oss till dem.

”Jag önskar en miljökontakt i varje klubb som helst sitter i styrelsen och att miljöfrågan alltid är på dagordningen”, säger Daniel Ingered som är miljöansvarig ledamot i styrelsen.

De övriga målen i verksamhetsplanen är uppnådda. ■

SFF:s ordförande Ronny Modigs ledde ordförandekonferensen medan riksinstruktören Petter Alfsson-Thoor (se nästa sida) höll i CI-konferensen i lokalen intill.

Extremt bra att veta!

- saxat från SFF-konferensen -

- **Säkerhetsdag.** Nästa säsong kommer en så kallad "Safety day" att äga rum. En dag där samtliga klubbar samtidigt – men klubbvis på hemmaklubben – har en säkerhetsgenomgång med chefsinstruktören och förbundsinstruktör. Preliminärt datum är den 25 april 2015.
- **SFF 60 år.** 2015 fyller Svenska Fallskärmsförbundet 60 år och det ska firas! Om du har förslag på aktiviteter är du välkommen att kontakta Gunilla Sigurd via e-post: gunilla.sigurd@gmail.com

- **Uppvisning.** Uppvisningsgruppen vill ha fler hoppare och välkomnar alla att prova på. Uppvisningsgruppen kan även hjälpa till, ekonomiskt eller med hoppare, om din klubb ska göra en uppvisning. Kontakta Johan Julin: johanjulini@hotmail.com

- **Prova något nytt.** Vill du att Team Playground anordnar ett prova-på-läger på din klubb? Hör av dig till Team Playground om vilken gren ni vill anordna så kan de hjälpa till med coacher och annat som behövs. Kontakt: boel@sff.se

- **Tävling på klubben?** Om din klubb vill anordna en tävling kan ni få hjälp från Tävlingskommittén

som kan hjälpa till med hur ni ska gå till väga, komma i kontakt med domare och eventuell ekonomisk hjälp (gäller främst de mindre klubbarna). OBS! Lite framförhållning behövs. Kontakta Lena Kaulanen på e-post: lena.kaulanen@gmail.com

- **Nominera en hjälte.** Det inte bara de som tävlar och sätter rekord som får plakett. Till Medaljkommittén kan du nominera någon du tycker gör något extraordinärt inom hoppningen, till exempel en styrelsemedlem som alltid ställer upp. Plaketten delas ut på fallskärmsgalan i samband med riksstämman. Den digitala blanketten är under konstruktion så håll utkik på www.sff.se ●

Om SFU, ansvar och "Safety Day"

Bilden: Riksinstruktören Petter Alfsson-Thoor resonerar med chefsinstruktörerna om SFU-utbildningen som prövats under säsongen 2014.

på årets SFF-konferens

Under SFF-konferensen i Karlsborg ges goda tillfällen för Sveriges chefsinstruktörer att samlas och diskutera vedermödor och glädjeämnen. I år var inget undantag.

Riksinstruktören Petter Alfsson-Thoor passade på att ventilerade aktuella ämnen som Svensk fallskärmsutbildning (SFU), det kollektiva ansvaret och högfartslandningar.

Text: Tomas Almbo
Foto: Anders Nyqvist

Ett av de stora diskussionsämnena var den nya utbildningsmodellen SFU, Svensk fallskärmsutbildning, som testats under året.

Landets chefsinstruktörer är generellt sett positiva till utbildningsformen. Vissa klubbar har kört helt och hållet enligt den nya utbildningsplanen medan andra har använt en modifierad variant. Sedan finns de klubbar som helt enkelt inte haft möjlighet att använda varken SFU eller AFF-utbildning eftersom de lider brist på instruktörer.

De insända rapporter som riksinstruktören tagit emot från instruktörskåren talar för att SFU-hoppningens säkerhet är god. Men att något skulle vara bättre eller sämre med SFU jämfört med andra

utbildningsmodeller, är ännu en för tidig slutsats att dra.

HM-hopp avslutar kursplanen

I och med att AFF har blivit den alltmer dominerande utbildningsformen i Sverige har den traditionella hoppmästarens roll ändrats avsevärt – framförallt har kontakten med eleverna minskat och med det även rollen som utbildare.

Gemensamt för de klubbar som använder sig av SFU – eller en variant av den – är att alla har hoppmästarhopp med i kursplanen där hoppmästaren gör de avslutande hoppen med eleven. Det ser hoppmästarna som något mycket positivt och roligt och steget från hoppmästare till AFF-instruktör blir inte lika stort att ta.

Skriftligt prov före HL-kursen

Det sker en del förändringar i Svenska Fallskärmsförbundets, SFF:s, kurser.

Bland annat kommer årets hoppleddarutbildning att föregås av ett skriftligt prov där deltagarna får använda alla studiemedel för att kunna svara på frågorna. Under själva utbildningen kommer mycket tid att läggas på kommunikation – hur man bemöter folk med andra ord.

DMT, Defence Mechanism Test, som alla blivande tandempiloter varit tvungna att göra har tagits bort och ersatts av en djupintervju med riksinstruktören och en psykolog.

HFL-instruktörer nästa år

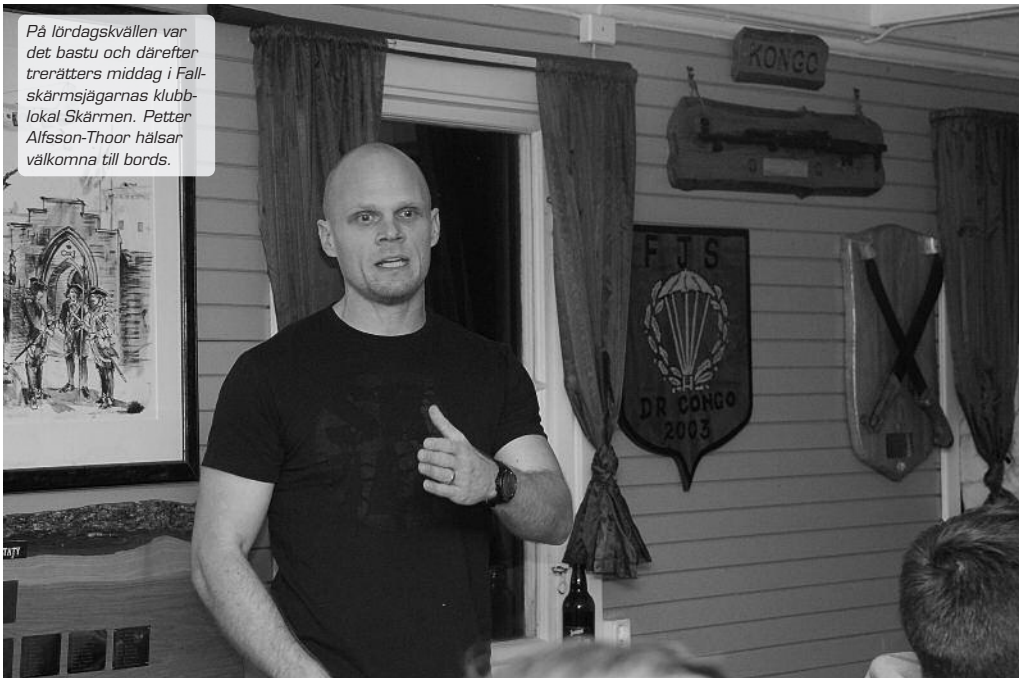
Ett problem som funnits genom åren är avsaknaden av kurser eller information för de som vill bygga vidare på sin kalottflygning efter att man gått igenom kursen Pilot swoop.

Nytt för nästa år är att det kommer att utbildas instruktörer i högfartslandningar, så kallade HFL-instruktörer. De som kan komma ifråga för detta är kalottinstruktörer som är aktiva högfartslandare.

Den hoppare som vill lära sig att högfartslanda med nittio graders svängar el-

forts. på sidan 10 ➤

På lördagskvällen var det bastu och därefter trerätters middag i Fallskärmsjägarnas klubb-lokal Skärmen. Petter Alfsson-Thoor hälsar välkomna till bords.

➤ forts. från sidan 9

ler mer måste kontakta en HFL-instruktör och ha denna som mentor.

Syftet med det är framför allt att få lära sig hur man faktiskt överlever högfartslandningar, hellre än att fokusera på själva tekniken.

Det kollektiva ansvaret

Ett alltid lika intressant ämne att diskutera är ansvar. Vem har ansvaret för att någon skadar sig? Är det enbart den enskilda hopparen eller har vi alla, kollektivt, också ett ansvar?

Det vi som förbund kan göra är att förse Sverige med instruktörer av hög kvalitet som utbildar tänkande hoppare. Därtill har vi vårt regelverk, Svenska Bestämmelser Fallskärmsverksamhet, förkortat SBF.

Kollektivets, allas vårt ansvar, är sedan att försöka leva efter detta genom att var och en tar sitt individuella ansvar.

Riksinstruktör Petter Alfsson-Thoor ställde frågorna till chefsinstruktörerna:

- Skillnaden är avsevärd: är vi fallskärms-hoppare eller hoppas vi fallskärm?
- Är vi fallskärms-hoppare som tar hand om varandra och klubben?
- Hjälper vi till när en elev står och väntar på packkontroll?
- Håller vi rent och snyggt på klubben och vårdar lokaler och flygplan?

Hoppssverige består uteslutande av ideella föreningar. Även om vissa delar är kommersiella är det fallskärms-hopparna som driver klubben, inte de som bara är där för att hoppa fallskärm.

Säkerhetsdag på alla klubbar

Ett mål kommande hoppår är att alla Sveriges klubbar under samma dag, på respektive klubb, genomför en så kallad "Safety Day", en säkerhetsdag. Syftet är

att informera och påminna dig som aktiv hoppare om hoppssäkerhet. Liknande dagar finns redan i andra länder.

Agendan för dagen kommer att variera mellan klubbarna beroende på deras förutsättningar. SFF kommer att stötta genom att skicka en förbundsinstruktör till varje klubb.

Samma dag ordnas även en separat säkerhetsdag för alla tandeminstruktörer på en ort i Sverige, där syftet är att diskutera de speciella säkerhetsfrågor som gäller för just tandemhoppning.

Digitala förbättringar

Något som har fungerat väldigt dåligt under året är den digitala incidentrapporteringen och den kommer därför att ändras till kommande år.

Arbete pågår också för att göra Skynet bättre. Det digitala rapporteringssystemet kommer att förbättras och det kommer bland annat att införas digitala utbildningskort, statistikrapportering och packkursregistrering.

Veteranlicens

Hoppare som inte förnyat på länge kommer att få en möjlighet att tillfälligt komma tillbaka till hoppningen.

Om man bara vill göra några hopp kan det vara ett stort steg att förnya sin licens för cirka 3 500 kronor. SFF inför därför en veteranlicens där man kan förnya sin licens genom förbundet istället för genom en klubb. Priset kommer att ligga på åttahundra kronor.

Kravet för att få en veteranlicens är att hopparen har haft minst C-certifikat och inte hoppat på mellan fem till femton år (kan komma att utökas till tjugo år).

Begränsningarna är att man får göra max tjugo hopp under två veckor. Vill hopparen sedan förnya i en klubb dras veteranlicensens åttahundra kronor av från den reguljära förnyelsen. ■

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse 2014

Ordförande – Ronny Modigs.

Kassör – Stefan Nilsson.

Ledamot – Gunilla Sigurd.

Ledamot – Christer Dahl.

Ledamot – Boel Stier.

Suppleant – Håkan Dahlquist.

Suppleant – Daniel Ingered.

Revisorer

Revisorer – Leif Carlström och Bengt Johansson.

Revisorsuppleant – Ulf Hjalmarsson.

Valberedning

Ledamöter – Uno Alpfors (sammankallande), Markus Andersson och Andreas Frisk.

Suppleant – Lennart Vestbom.

Representanter i Flygsportförbundet

Ordinarie representant – Nedal Abu-Zarour.

Suppleant – Narit Pidokrajt.

Ledamot valberedning – Lennart Vestbom.

Suppleant valberedning – Uno Alpfors.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelsemedlemmar. För deras ansvarsområden, se "Kontakta SFF" på sidan 35.

Ronny Modigs,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Boel Stier,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Håkan Dahlquist,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Kansli-chef och
riksinstruktör

Petter
Alfsson-Thoor,

Bra år för Falk

2014 har varit ett mycket bra år för precisionshopparen Magnus Falk. Efter nio tävlingar har han stått högst på pallen två gånger, där en av guldmedaljerna var hans första på en stor internationell tävling.

Text: Tomas Almbo
Foto: Daniel Hagström

Magnus Falks senaste tävling var de 26:e adriatiska mästerskapen i Montenegro. En anrik precisionstävling dit endast inbjudna får komma. De tävlande behöver endast betala för resan dit, resten står arrangörerna för. Mat, boende och hoppet är alltså gratis.

Och inte nog med det, uthoppet sker från en Bell H-12 helikopter. "Man bor hur fint som helst på ett hotell vid Medelhavet. Hoppfältet är tio minuters promenad från hotellet och man hoppar med utsikt över havet och de höga bergen", berättar Magnus.

Avslutande nolla

Han hade egentligen inga planer på att åka till Montenegro, men eftersom världscuptävlingen i Österrike blev inställd på grund av översvämning efteranmälde han sig till tävlingen.

"Det hade blivit så långt till nästa planerade tävling annars", säger Magnus.

På mästerskapen fanns cirka 30 andra hoppare från länder som Vitryssland, Serbien, Makedonien, Bosnien, Montenegro och Ryssland.

Tävlingen som på grund av dåligt väder blev sju omgångar istället för tio var Magnus bästa någonsin. Med resultaten 0-1-1-0-0-2-0 blev det totalt fyra centimeter, vilket han säkrade guldet med.

"Det som jag nog är mest nöjd över var den sista nollan. Vädret började bli riktigt dåligt, och att kunna samla sig och prestera då var riktigt skönt!"

Hopparna på placeringarna efter Falk fick resultaten sex respektive sju centimeter, så marginalerna var inte stora.

Högre lägstanivå

Under året har Magnus hittills avverkat 370 hopp, deltagit i fem världscuptävlingar, VM, SM och adriatiska mästerskapen.

Daniel Hagström

Han har höjt sin lägstanivå och delmålet att på världscuptävlingarna placera sig topp trettio har kommit närmare.

"Jag är precis på gränsen med placeringar kring plats 30-40. För att få poäng behöver man en placering bland de trettio bästa", förklarar Magnus.

Huvudmålet är dock självklart för honom, att ta en pallplats på världscupen. Två gånger har han stått på pallen i master-klassen, men det är inte nog för honom: "Jag ska vara med och kriga om medaljerna i den öppna klassen".

På SM i år tog Magnus sitt andra individuella precisionsguld, det första tog han 2011. Han har även lagprecisionsguld och flera andra guldmedaljer från tiden när han tävlade i kalotformation, fyrmans rotation.

När Magnus slutade med kalotformation, 2003, började han med precisionshoppning, men det kunde lika gärna blivit swooping.

"Jag är en tävlingsmänniska och vill tävla. På den tiden fanns det fler tävling-

ar i precision än i swooping, så jag valde precision". Det beslutet är han nöjd med.

"Jag är 51 år idag och varken jag eller min kropp skulle klara av en krasch i de hastigheter swooparna kommer upp i".

Sjutusen hopp

Nästa år kör Falken på som vanligt, tränar hårt och planerar att delta i uppskattningsvis åtta tävlingar. Han har inga som helst planer på att sakta ner, inte förrän han når sina mål.

Den sista tävlingen för i år var tävlingen i Dubai, dit han åkte för att träna en vecka innan själva tävlingen började.

"Jag åker dock inte dit enkom för att träna", menade Magnus innan avresan.

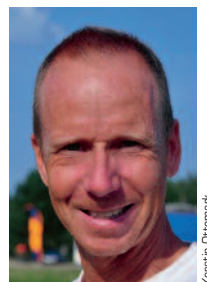
"Jag har bara femtiotre hopp kvar till att nå sjutusen hopp, och får jag en extra vecka i Dubai så ska jag nog nå dit i år."

Och på Dubaitävlingen gick det bättre än någonsin. Falken satte nytt svenskt rekord med totalt åtta centimeter på tio rundor. Det gav honom en sjätteplats vilken placerar honom i den absoluta världseliten.

På frågan om han nådde sjutusen hopp svarar han, "Nej, det saknas fortfarande sjutton hopp, men jag svävar ändå på moln efter sjätteplatsen!"

Mat en av många nollor för Magnus Falk på Dubai International Parachuting Championship 2014.

Magnus Falk.

Kerstin Östemark

Petter Alfsson-Thoor:

Jag är bara här för att hoppa

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor

Är det skillnad på fallskärmshoppare och fallskärmshoppare? Förutom det faktum att vi är unika som individer, så kan man undra om det är skillnad på vårt förhållningssätt till fallskärmshoppning.

Jag har grubblat en del på det där och under CI-konferensen i Karlsborg så ordades det lite om just detta. Vilken fallskärmshoppare är du och vad är fallskärmshoppning för dig? Är det någonting man gör eller är det någonting man är? Är det någon skillnad? Ja, det är en väsentlig skillnad och något som verkar bli alltmer uppenbart ute i vår föreningskultur.

För att beskriva en del av skillnaden, med någon annans ord, tänker jag rakt av citera en insändare till Svensk Fallskärmssport skriven av Magnus Mikaelsson 1979. Det är inget ideologiskt ställningstagande, snarare en upplysning om att vår verksamhet är en produkt av oss själva. Det var en analys och en framtidsvision i en värld där föreningskulturen och idealiteten frodades i Sverige. Han har inte helt fel, men inte heller helt rätt. Rubriken lyder:

start brev

”Jag är bara här för att hoppa”

I Sverige har vi de billigaste hopppriserna i hela Europa. Vi har en unik möjlighet att hoppa hur mycket som helst för en fast summa med våra årskort. Man behöver inte vara speciellt förmögen för att hoppa i Sverige.

Jag själv och många med mig började hoppa medan vi fortfarande gick i skolan men lyckades ändå genom att snåla och sommarjobba få ihop pengar till hoppningen. Hur många hade varit kvar idag om hoppen kostat 60-70 kronor, vilket de gör på många håll utomlands?

Vi hoppar billigt därför att det mesta av arbetet som krävs för vår verksamhet görs av oss själva utan ersättning, arbetet påverkar därför inte våra hopp priser, inte heller kan det här arbetet påläggas arbetsgivaravgifter, moms och annat.

För att detta skall fungera krävs att alla inser det och hjälper till med vad som behöver göras för att verksamheten skall fungera.

Yttranden som: ”Jag är bara här för att hoppa” är så enfaldiga att den som fällt dem borde få en

gammal para-boat nerkörd i halsen, så han eller hon inte kan fortsätta att avslöja hur lite han eller hon begriper om hur vår sport fungerar.

I Västerås har vi bättre förutsättningar än i många andra klubbar i landet. Vi har ett eget flygplan, en bra klubbstuga, många aktiva hoppare samt många elever. Om vi inte är det redan så är vi på väg att bli centrum i svensk hoppning både vad det gäller antal hopp och kunskande.

Hur många hade varit kvar idag om hoppen kostat 60-70 kronor, vilket de gör på många håll utomlands?

Grunden för detta har byggts upp av hoppare genom massor av frivilligt, obetalt arbete. Många av dessa är inte kvar idag men det krävs fortfarande mycket arbete för att vi skall kunna fortsätta utvecklas såväl kvantitativt som kvalitativt och således inte stagnera.

Det finns många vägar att gå. Vi kan fortsätta som nu. Allt färre får göra mer och mer arbete, så att klubben kan fungera. Det kommer givetvis att trötta ut de få som jobbar. Verksamheten kommer att stagnera eftersom ingen vill göra jobbet som krävs.

Man kan övergå till en kommersiell verksamhet, betala folk för att göra det som krävs. Fördelaktigen kommer ingen att vilja göra något utan att få ersättning för det. Det kommer att bli ganska mycket pengar som skall läggas på inte alltför många hopp.

Hoppiserna skulle stiga kraftigt, folk skulle inte ha råd att hoppa så mycket som tidigare. Verksamheten kommer förmodligen att minska. Vi bör därför se till att alla gör sin del och lite till av det arbete som krävs.

Det gäller allt från att hjälpa till med att städa i klubblokalen till poster i styrelsen, eller hjälpa de som redan sitter där.

Kan vi på det sättet få en vettigare fördelning av det arbete som måste göras i klubben kan jag inte se någon gräns hur långt hoppningen kan utvecklas.

Hur vi vill ha det i framtiden är helt upp till oss själva. Vi väljer varje dag. Varje gång du smiter från en elev som behöver packhjälp eller smiter iväg då piloten behöver tankhjälp, jobbar du för att vår verksamhet skall stagnera.

Använd din energi till att utveckla sporten istället för att hitta på mer eller mindre löjliga ursäkter till varför just bara du skall dra nytta av andras arbete utan att göra något själv.

Håller du inte med om den sista synpunkten anser jag att den här sporten klarar sig bättre utan dig.

Magnus, B236

slut brev

Så vem är du? Är du bara här för att hoppa, likt en kund som köper ett åkpass i verksamheten? Eller är du här med viljan att utvecklas och förbättra din hoppning tillsammans med dina hoppkamrater? Det ena måste inte alltid utesluta det andra, men en skillnad har börjat märkas. Det är något som chefsinstruktörerna i Sverige är rungade överens om.

Vem du nu än är så är fallskärmshoppning vår gemensamma nämnare, och hoppning föder alltid mera hoppning. Men det serverade fatet, som i allt större uträkning förväntas av dagens något yngre generation hoppare, kan få konsekvensen att färre klarar kraven på våra utbildningar. Om nu inte samma mentalitet åker med där också vill säga...

Så länge denna normglidning inte negativt påverkar antalet fallskärmshoppare som kan gå iväg från sina landningar, är mitt jobb som riksinstruktör betydligt mer angenämt. Ingen rök utan eld...

Julen är här, vinterhoppningen är igång och nästa är det nya tag för klubbarnas livscykel.

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

Petter

Kroppställningen vid draget är av betydelse. Fallskärmar med hög vingbelastning kan resultera i en roterande snodd med trög – eller i värsta fall inte lösbar – kutt.

Och fundera igenom ditt val av höjdmätare och dess placering, så att du kan läsa av den i alla situationer som kan hända under ett hopp – även felfunktioner.

av **Petter Alfsson-Thoor**

Fallskärmsrapport

- **Tid i sport:** 5 år.
- **Antal hopp:** cirka 700.
- **Antal hopp med aktuell utrustning:** cirka 200.
- **Typ av huvudfallskärm:** Spectre135.
- **Rigg:** Wings.
- **Övrig utrustning:** Kamerahjälm med GoPro-montage.

Avskrift från fallskärmsrapporten:

Drag upplevs som normalt på heading med normal fallställning på cirka 1000 meter. Roterande snodd med rygg mot mark. Försöker att arbeta med situationen men inser att detta ej kommer att fungera. Bestämmer mig för att genomföra reservdrag. Får problem med att "kutta", orkar inte dra med en hand. Gör ett nytt försök med två händer och lyckas. Riggen är utrustad med RSL (stevenslina) som drar reservfallskärmen. Höjd under reserv cirka 450 meter.

Reflektioner efter reservdraget:

Hoppa med en digital höjdmätare. Har under felfunktionen inte koll på höjden på grund av felaktigt placerad höjdmätare och fel typ.

Kommentar från RI:

Sedan 2008 har det från A-D licenshoppare rapporterats 416 stycken reservdrag. Av dem är 168 stycken snodd. Det är 40 procent av alla reservdrag. Under resterande 60 procent finns även snoddar som lossade styrhandtag som bedömd orsak till snodden.

Men 40 procent är rena snoddar rapporterade, och det är möjligt att styrhandtag är en del av orsaken, men det är inte nämnt i rapporten.

De flesta rapporterade snoddarna börjar vid en vingbelastning som överstiger 1,3 pund/kvadratfot och är sedan ökande med högre vingbelastning.

Den vanligast snodd-kuttade kalotten bland A-D-licensinnehavare är Velocity tätt följd av Katana och Crossfire. Betyder det att det är dåliga fallskärmar?

Njåe...de är vanliga fallskärmar bland hoppare som flyger med hög vingbelastning och de är känsligare för snodd av olika anledningar.

Den aktuella hopparen har en vingbelastning på cirka pund/kvadratfot och håller sig gott inom ramen för vingbelastning som är vanligast bland reservdrag med snodd som orsak. Och då använder hopparen i det här fallet ändå en Spectre 135 som inte är en HP-klassad kalott.

Ser man till händelseförloppet så finns det en del att reflektera över. Snodden som sådan kan ha orsak i en osymmetrisk frifallsposition vid linsträckningen, i kombination med att vingen blir betydligt snabbare vid en högre vingbelastning.

Att hopparen gör en reflektion kring bristfällig höjdmätning är intressant och bekräftar hur vi fungerar som människor. Ett inövat beteende är det vi oftast går tillbaka till i stressade situationer – och tidsuppfattning är bland de det första som åker ut genom dörren.

Det framgår inte av rapporten hur många hopp som hopparen gjort med den här typen av höjdmätare på positionen hopparen valt att ha den. På film från hoppet är höjdmätaren fullt synlig när hopparen jobbar med felfunktionen (noteras kan dock att det är svårt att se höjden när händerna är på nödhandtagen). Med det i åtanke bör man ta sig en funderare på hur mycket man bör öva in en ny placering av höjdmätaren och hur man skall kontrollera den i ett nödläge.

Man skall också lära in hur höjden skall processas i hjärnan. För en del hoppare är digitala siffror det bästa som finns, för andra är en analog visare som anger positionen i förhållande till marknivån det bästa.

Tungdraget kutt-handtag är något som återkommer ganska ofta i rapporter, i

synnerhet under roterande felfunktioner där belastningen kan bli flera gånger hopparens vikt. Ett treningssystem med små ringar har en utväxling på cirka 180 :1 i förhållande till loopen. Förutom själva treningssystemet i sig, är friktionen av att dra loss handtaget från kardborren inte inräknad, inte heller kutt-vajrarna som skall glida genom vajerhöljet.

Belastningen ska normalt fördelas jämt på två bärremmar, men är belastning skev och dess merpart på en sida, kan det bli tyngre än beräknat. Den här hopparen agerade snabbt och bytte till tvåhandtags-drag och kom på så sätt loss från sin roterande fallskärm.

Hopparen var utrustad med RSL som hjälpte till att lösa ut reserven innan hopparen själv hann dra i handtaget. Back-ups-systemet blev här skarpt aktiverat, annars kunde reserven blivit utlöst betydligt lägre. Tänk på det om losskopplingen skett på låg höjd.

Lärdomar:

Kroppställningen vid draget är av betydelse. Fallskärmar med hög vingbelastning kan resultera i en roterande snodd med trög – eller i värsta fall inte lösbar – kutt.

Fundera igenom ditt val av höjdmätare och dess placering ur praktisk synvinkel genom hela hoppet. Att det ser häftigt ut att ha en höjdmätare monterad på ett svettband på undersidan av armen må vara hänt, och säkert funktionellt vid viss typ hoppning. Men öva in läget så det sitter i en nödsituation.

Tungdraget handtag – utgå från att det är tungt. Reflektera över din plan B där det inte går som tänkt. Prova att hänga upp dig med din sele någon gång. Få en kompis att dubbla din vikt och testa på så vis dragmotståndet.

Snodd med synlig höjdmätare.

Snodd i ryggläge.

Att flyga längs marken i hastigheter på över hundra kilometer i timmen kan ses som både fartfyllt och farligt. Men vad man än tycker är swooping en av de mest spektakulära fallskärmsgrenarna.

Text Tomas Almbo
Foto Tomas Almbo

Att swoopa innebär att du inför landning ökar hastigheten på din skärm genom att försätta den i dyk. Detta görs genom att på några hundra meter över marken påbörja en sväng. Hastigheten som då genereras används sedan för att skapa lyftkraft och på så sätt kunna flyga långt och snabbt över marken.

Idag är det många hoppare i Sverige som swoopar efter ett utfört frifallshopp. De som tränar och tävlar i swooping är däremot ett fåtal. Att bemästra olika väderförhållanden och de olika tävlingsdisciplinerna kräver hängivenhet.

Att träna över en swooppond är en förutsättning för att bli en duktig swoopare eftersom vissa delmoment kräver att foten dras i vattnet.

Inom tävlingsgrenen swooping finns tre delgrenar: distans, hastighet och zonprecision. På tävlingar görs tre hopp i varje disciplin.

Distans

Delgrenen distans är den disciplin som är lättast att ta till sig. Här gäller det att i landningen flyga så långt som möjligt över marken. För att hoppet på tävling ska bli godkänt gäller det att swooparen har vattenkontakt med en fot innan hen passerar genom två stycken portar som står i ponden.

För att komma långt är det fördelaktigt att flyga i en båge efter passagen genom portarna, liknande bågen en boll får när man kastar den. Dock väntar man med att påbörja stigningen i bågen tills man passerat femtiometersmarkeringen. Denna måste nämligen passeras med en kroppsdel max 1,5 meter över

marken. Efter passagen kan hopparen "poppa", stiga, hur mycket hen vill. Landningarna, eller snarare nedslagen, kan bli hårda eftersom hopparen kan befinna sig många meter över marken i bågen.

Mätning av längden görs i centimeter. Mellan den första porten och femtiometersmarkeringen finns fyra zoner. Om swooparen landar i någon av dessa zoner erhålls dock endast längden 10, 20, 30 eller 40 meter för respektive zon. Världsrekordet i distans innehålls av Nicholas Batsch, USA, och är på 169,19 meter. Det svenska rekordet sattes nyligen på VM av Johan Karlsson och lyder 139,55 meter.

Hastighet

Grenen hastighet går ut på att flyga så snabbt som möjligt genom en sjuttio

lär dig mer om... Swooping

En perfekt utförd 270 graders swoop av Lars Nyström, SF.

meter lång bågformad bana som är tio meter bred. Vinkeln på banan är sjuttio-fem grader och är utmärkt med fem stycken port-par som swooparen måste hålla sig emellan.

Hastighet är den enda grenen där den tävlande inte behöver ha vattenkontakt. Dock måste portarna passeras med någon kroppsdel max 1,5 meter över marken, annars räknas inte tiden.

Vid den första och sista porten finns lasermätare. När hopparen passerar den första porten startar tidmätningen och stoppas när lasern bryts vid den sista porten.

Har man någon gång sett en swooptävling och grenen hastighet kanske man också sett en swoopare springa genom den sista porten med kalotten fortfarande över huvudet. Vid ett dåligt genomfört hopp eller vid motvind kan det helt enkelt vara så att swooparen inte tar sig genom hela banan. Reglerna säger då att så länge kalotten inte rör marken och man tar sig genom banan, så fås en godkänd tid.

Grennamnet kan tyckas lite missvisande eftersom det är tiden som mäts, inte hastigheten. Räknar man själv ut hastigheten på till exempel världsrekordet som ligger på strax över två sekunder får man en medelhastighet på cirka 120 km/h

längs den sjuttio meter långa banan. Det svenska rekordet innehas också av Johan Karlsson och är på 2,171 sekunder.

Zonprecision

Den mest tekniska av de tre disciplinerna är troligen zonprecision. Här gäller det varken att vara snabbast eller flyga längst utan att samla ihop så många poäng som möjligt.

Banan i zonprecision består av två delar: dels den i ponden och dels den på marken där landningen sker. I varje del kan femtio poäng samlas ihop. Swooparen ska dra foten genom boj-par i ponden för att sedan landa i någon av de märkta zonerna på marken efter ponden.

De fyra boj-paren i ponden är värda olika antal poäng som fås om foten drags genom respektive par. Lyckas man ta alla fyra boj-paren har man samlat ihop 50 poäng.

Sen kommer själva landningen. Efter ponden gäller det att "poppa" upp, flyga i en båge, och helst landa stående i centerzonen som då ger ytterligare 50 poäng. Landar man sittande eller ramlar efter landning ges tio minuspoäng. Landar man i en zon men glider över i nästa zon får man poängen för den zon man först landade i. Däremot, glider man över i zonerna efter centerzonen får man minuspoäng.

Setup

En av de absolut viktigaste delarna i en swoop är själva setupen, alltså hur inflygningen sker till den punkt där swoopen

initieras. Målet är alltid att göra en så ren swoop som möjligt, utan att behöva göra justeringar under själva svängen.

Hur inflygningen sker och var initieringen startar beror på vindförhållandena och vilken sväng man gör.

De antal rotationer swooparen gör anges i gradantal. De som "skojswoopar" gör nästan uteslutande en 270 graders rotation. Inom tävlingsswooping används 270, 450, 630 och 810 graders rotation beroende på hur erfaren hopparen är och vilken gren man tävlar i.

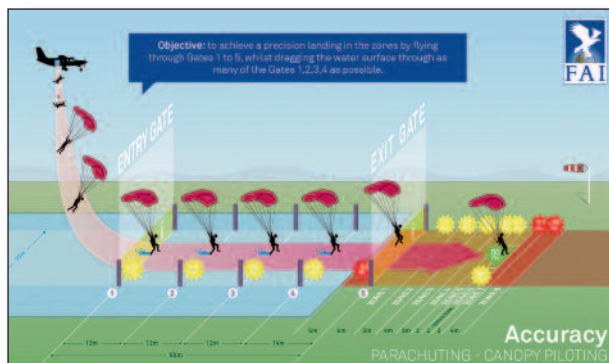
Vanligtvis gör swoopare vänstersvängar. Vid en 270 eller 630-graders rotation kommer ponden då att finnas på höger sida när svängen initieras. För 450 och 810-graders rotation kommer ponden istället att finnas på vänster sida.

Teknik och utrustning

Hur svängen utförs, hur man släpar foten i vattnet ("draggat vattnet"), vilken skärm man flyger, hur lång bröstrem man använder och om man även ska använda

Det gäller att vara snabb i hastighet. Petter Jönsson, FKCG, visar hur.

Zonprecision – varken snabbast eller längst, utan istället samla ihop så många poäng som möjligt.

Tommas Almbo

Lars Nyström siktar in sig på center-zonen i zonprecision.

➤ en magrem – allt detta är aspekter som de flesta swoopare har en egen uppfattning om. Alla har sin egen inställning.

Själva svängen kan utföras på flera olika sätt. En del swoopare använder främre bärremmarna för att sätta igång svängen och sätta skärmen i dyk. Andra använder istället selinputs (lutar sig i selen) och en del använder båda teknikerna.

Utrustning som swoopare kan använda sig av jämfört med den vanlige hopparen är RDS (removable deployment system, en slider man kan ta bort efter öppningen), magrem, bärremmar med större "divelooops", viktbalte, fotledsskydd och glidskydd på benremmar. De använder

Distans – mellan den första parten och femtiometersmarkeringen finns fyra zoner.

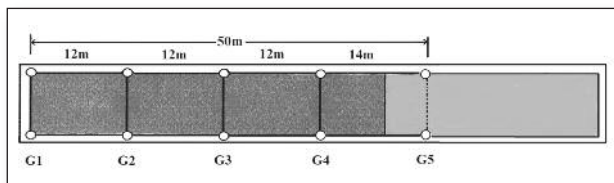

Illustration: FAI

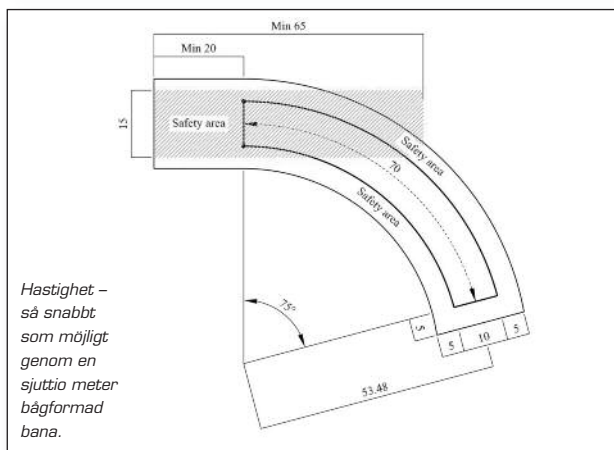

Illustration: FAI

Hastighet – så snabbt som möjligt genom en sjuttio meter bågformad bana.

sig också av fallskärmar som lämpar sig bra för swooping.

RDS är förkortning för Removable Deployment System. En RDS är enkelt förklarad en borttagbar slider och bag. Systemet fungerar så att istället för att fästa pilotlinan på ovansidan av skärmen fäster man den i en lina som sitter fast på slidern. Det innebär att när man löst ut skärmen så hänger bag och pilot fast och släpar bakom slidern. Den plockas sen bort, paketet viras ihop och stoppas ner i en benficka. Skärmen får därmed bättre flygenskaper och luftmotståndet minskar.

"Lean" för minskat luftmotstånd

Vissa swoopare väljer att plocka bort brödstremmen när skärmen lösts ut. Istället används en magrem och på så sätt fås större rörelsefrihet i riggen. En del swoopare använder sig nämligen av tekniken "lean". Det innebär att man under landningen flyger horisontellt över marken, lutar sig framåt i riggen och har magen pekandes neråt. På så sätt minskar man luftmotståndet och driver skärmen framåt.

Man använder sig av större och kraftigare "divelooops" på de främre bärremmarna för att snabbt och enkelt kunna få ett bra grepp utan att behöva leta efter dem. Glidskydd på benremmarna är till för att skydda benremmarna från skador. Vid landningar när hopparen glider längs marken slits utrustningen annars ganska kraftigt. Fotledsskydd kan vara bra att ha, speciellt vid zonprecision när hopparen vill landa stående.

Viktbalte används för att få en högre vingbelastning. Det finns specifika regler för hur mycket vikter som får användas vilket styrs av den uthoppsvikt hopparen har.

De kalotter swoopare idag använder är oftast Velocity och JVX. De senaste åren

har det även kommit ännu vassare skärmar på marknaden som är till för mycket erfarna swoopare. Från Performance Designs finns Peregrine och Valkyrie och från NZ Aerosports finns Petra och Leia.

Vad dessa skärmar har gemensamt är att de är känsligare för inputs, har ett mycket kraftigare dyk och återhämtningen efter dyket är betydligt längre än hos andra skärmar.

Att börja swoopa

Swooping, eller högfartslandning som det också kallas, är den farligaste grenen vi har inom fallskärmssporten. Om man ändå bestämmer sig för att börja med det ska det tas på största allvar.

Idag finns regler i Svenska Bestämmelser för Fallskärmshoppning, SBF, som reglerar högfartslandningar, HFL.

En högfartslandning definieras på följande sätt enligt SBF: "Med HFL menas svängar som medvetet görs i syfte att öka hastigheten på fallskärmen inför landning".

Vill man börja med swooping skall först och främst kurserna Pilot bas, Pilot hp och Pilot swoop gås igenom. När hopparen nått 500 hopp tillåts hen göra upp till 90 graders rotation inför landning, efter 1 000 hopp upp till 270 grader och efter 2 000 hopp valfritt antal rotationer, så kallade multirotationer.

Studiematerielet till Pilot bas, Pilot hp och Pilot swoop finns i boken Flyga Fallskärm som finns att beställa från Svenska Fallskärmsförbundets kansli. Vidare kan man läsa om alla regler gällande HFL i kapitel 402:17 i SBF.

Något som kommer att införas under kommande år är så kallade HFL-mentorer. Läs mer om det i artikeln från SFF-konferensen. ■

Tommas Almbo

Lasermätning vid sista parten i hastighetsbanan. Domare är Zeljko Tanaskovic.

Träningsvecka

Att göra uppvisningshopp handlar till det yttre om en till synes simpel sak – att landa på en förutbestämd plats. Men bakom den ytan finns minutiös planering, stor kunskap och en förståelse att hålla nerverna i styr även framför en stor publik.

För att höja kunskapsnivån i uppvisningsgruppen ordnade Svenska fallskärmsförbundet i somras ett speciellt träningsläger för dem, och andra intresserade, i Västerås.

Text Tomas Almbo
Foto Jens Grahn

Uppvisningsgruppen har en viktig uppgift när det gäller förbundets satsning att bli fler medlemmar: att visa upp sig och därmed skapa intresse för fallskärmsflygning.

Och för att göra fler och bättre uppvisningar behövs fler uppvisningshoppare.

För att få ut mesta möjliga av lägret togs två coacher in från USA: Chris Ward som ingår i All American Veterans Team och William Wallace, ledare för en av de två uppvisningsgrupper som de amerikanska specialstyrkorna har.

Ökande svårighetsgrad

Under veckan gick coacherna igenom hur markpersonalen bör agera när det gäller planering, förberedelser och genomförande. Man gick också igenom hur man flyger med rök och flaggor, och framförallt hur man gör det med fler än en hoppare – och får det att se bra ut.

Träningen genomfördes på två tåter där de mer erfarna hade högre tempo och de med mindre erfarenhet började med grundträning – ”landa på T:et”.

Totalt deltog 18 personer under veckan och varje dag avslutades med en kvällsfilm där man kunde se och lära av kamraternas framgångar eller misslyckanden.

Eftersom säkerhet är A och O vid uppvisningshopp fick hopparna först visa att de under fyra hopp i rad kunde landa på T:et. När det var avklarat fick man avancera till de första uteländningsplatserna, ”Campground 1” och ”fotbollsplanen” som låg vid Mälarkanten bredvid Johannisbergs flygfält.

Hoppen ökade succesivt i svårighetsgrad och andra platser som nyttjades var

med uppvisningsgruppen

Lögarängsbadet, ”Campground 2” och Björnö.

”En anledning till att vi vill hoppa på flera olika ställen är att tvinga hopparen att flyga i samma mönster, trots att terrängen ser annorlunda ut”, berättar Johan Julin som är ansvarig för uppvisningsgruppen.

Under veckan gjordes 541 hopp. Under sista dagen på lägret var planen att utföra ett uppvisningshopp på regementet i Kungsängen, men två timmar innan ställde Arlandatornet tyvärr in det. Även ett hopp på Tierp Arena i Gryttjom fick ställas in, den gången på grund av dåligt väder.

Tomtehopp

Under året har hopp gjorts under Pridefestivalen, under Almedalsveckan på Gotland och i slutet av november gjordes ett inhopp i Tibro där hopparna var iförda tomtedräkter.

Nästa år görs troligen återigen inhopp på Pridefestivalen och under Almedalsveckan. Man hoppas också kunna utföra ett uppvisningshopp på Sjöhistoriska Museet i Stockholm under Veterandagen, en dag då Sveriges alla krigsveteraner hedras.

Under SFF-konferensen i Karlsborg berättade Johan för klubbarnas ordföranden om uppvisningsgruppens två långsiktiga mål. Det första målet är att öka SFF:s legitimitet som frivilligorganisation genom att hoppSveriges större flygplan ska kunna användas av Försvarsmakten vid kriser, och i händelse av höjd beredskap. Förutsättningen är dock att det aldrig ska krocka med klubbarnas egen verksamhet. Det andra målet är att skapa en hemvärnsgrupp med fallskärmskompetens i var och en av de tre fallskärmsregionerna, Norr, Mitt och Syd.

SFF:s Uppvisningsgrupp är fortsatt öppen för dig som klarar av att göra de svåraste uppvisningarna i Sverige. Du skall vara villig att lägga en del av din hopptid på att träna uppvisningshoppning och verka i dessa sammanhang. Gruppen är öppen för alla som har minst C-cert och vill börja träna. Ett antal träningshelger genomförs per år och dessa meddelas på gruppens facebookside.

Kontakta Johan Julin eller Elov Wecksell om du vill ha mer information.

In på final med sikte på krysset.

Avslutningsvis önskar Svenska Fallskärmsförbundet tacka ett antal personer och organisationer för att detta träningsläger gick att genomföra.

Tack till: Fallskärmsklubben Aros, Claes Johansson, Kitten Nordlöf, Västerås stad, Mälarcamping och grannarna runt Johannisberg. Inte ett enda klagomål – förutom från flygklubben och segelflygklubben.

Coachen William Wallace visar hur man flyger med en stor flagga.

En tomteskruvad Jens Grahn har landat vid Tibro julmarknad.

Hercules

misstagets mästerverk

I år är det tio år sedan det senaste Hercules Boogie gick. Saligt i åminnelse, med saknad efterlängtat.

Det var ett på många sätt unikt arrangemang. Först och främst därför att det var första gången i världen en rent civil organisation – dessutom bara på klubbnivå – fick praktiskt taget obegränsad tillgång till två militära myndigheters hela resurser.

Det var så stort både i antal tillfällen, antal deltagare, antal länder, antal hopp och – antal fester.

Det utvecklades under 22 år till den slutliga, perfekta versionen av skojhoppning. En klassiker.

Men det startades av misstag.

Text Anders Bursell
Foton Anders Helgesson

Och det där att Hercules-kommittén i dåvarande Göteborgs Fallskärmsklubb fick "tillgång" kan diskuteras. Frågan är om det inte var tvärtom: att F7 och FJS fick tillgång till övningstillfällen och dessutom viss ersättning.

"Vi hade fått ytterligare fem plan då, i början av 80-talet", berättar dåvarande överstelöjtnanten och chefen för transportflygenheten, Åke Svedén. "Utbildningsbehovet var enormt. Boogiet var ett perfekt tillfälle. De flesta bodde i närheten (1985 flög man med fem [!] olika besättningar) och det var start-landning-start-landning dagarna i ända. Vi kunde

öva olika system, till exempel tröghetsnavigering. Och vi fick åtminstone lite betalt för det."

Under åren blev det sammanlagt 880 starter, 880 landningar och runt 1500 finaler.

Att boogiet hamnade i Lidköping var också ett krav från F7.

Men för att hoppa ur ett militärt plan krävs militära hoppladare och hoppmästare, och de finns på bara ett ställe: Fallskärmsjägarskolan, FJS, i Karlsborg. Så F7 la tryck på FJS att ställa upp. Det är naturligtvis en historia som med kraft avisas av jägarna.

"Mja, så minns jag det inte", säger Claes Ljunggren, tidigare chefsinstruktör vid skolan och sedermera chef för moderregementet K3, dessutom både riksinstruktör och ordförande i Svenska Fallskärmsförbundet, SFF. "Det handlade om övningstillfällen, om att ställa upp för en frivillig försvarsorganisation, och om PR."

Möjligen var det alltså tvärtom med trycket. I vart fall svarade FJS ja först.

Myteriet

Om två individer på FJS skall hedras är de Björn Janderberg och Rolf Käck. Björn var, förutom vad han nu var i

Anders Helgesson

Samma plan, ständigt nya hoppare. Bilden till vänster från -04 (notera propellrarna bara några meter bort), till höger från -85. Eran Hercules Boogie varade 22 år.

Boogie

844

84004

TV2 direktsände från boogiet tre gånger. På bilden har meteorologen John Pohlman just landat. Han läste väderrapporten under kalott. Tandempilot var Boo Östberg, året 1987.

tjänsten, också civil hoppare och en glad gamäng (är det fortfarande). Hans huvudskäl för att tillsammans med andra hoppmästare och hoppledare driva frågan inför det första boogiet var att det hela verkade "kul".

Rolf Käck var å sin sida direkt underställd chefen för FJS, hade samma grad, var synnerligen erfaren hoppare både civilt och militärt. På ett som de närvarande ur kommittén uppfattade skulle bli ett rutinmöte med dem, chefen för FJS, chefsinstruktören för FJS, chefen för transportflygdivisionen och en jurist från Materieförvaltningen (som liksom "äger" flygplanen), blev chefen för FJS plötsligt synnerligen negativ, uppbackad av sin CI som sa blankt nej till fler bugin. Boogiet stod och föll. Då säger Käck:

"Jag kan inte hålla med chefen."

Därmed var saken avgjord och boogiets framtid räddad.

"Det var ett dramatiskt ögonblick", minns han nu 30 år senare.

Inget var självklart

Pittoreska inslag i samtalen med militären saknades inte.

1998 kallades kommittéordföranden Nisse Bernhardsson helt plötsligt till ett möte med F7:s flottiljchef – personligen.

"Nu är det kokta fläsket både stekt och grillat", tänkte han, orolig.

Men syftet var att meddela att flottiljen "med beklagande" måste ställa in boogiet 99 (ingen flygtid kvar, den hade gått åt till diverse internationella räddningsuppdrag) men att man "med glädje" kunde delta året därpå.

Markeringen chef direkt till chef var ett strålände betyg. Kommittén betraktades på alla sätt som en fullödig samarbetspartner.

Nina Wass, ordförande 02, och den första (enda) kvinnliga på posten, minns hur chefen för FJS höll på att vända i dörren när han upptäckte att hon var just – kvinna. "Men när den första chocken lagt sig gick samtalen hur bra som helst", berättar hon.

Vid ett tillfälle hittade en surkart till pärmvändare i någon stab någon bestämmelse om att försvaret inte fick konkurrera med civil luftfart. Det argumentet höll inte länge. Var fanns de civila herkarna?

Sommarlägret Gigantico

Hercules Boogie skulle inte alls bli ett boogie utan bara ytterligare ett sommarläger, om än med det häftigaste flygplanet.

"Vi satt några stycken i GFK (numera FKCG) och spånade", minns Martin Särn-

Hercules Boogie

Hercules Boogie var på sin tid en av världens största, mest välrenommerade och mest kända civila fallskärmsträffar utan något som helst tävlingsinslag. Enda syften: kul storformationshoppning, kul fester.

Det som gjorde det så fullständigt unikt var hopplanet, ett militärt Hercules. Och förutsättningen för det var ett internationellt kanske ännu mer unikt samarbete mellan en liten ideell fallskärmsklubb (inte ens ett nationellt förbund) och två militära myndigheter, F7 och FJS.

Boogiet gick i stort sett vartannat år från 1982 till 2004, och alltid på samma fält, Hovby utanför Lidköping. Antalet hoppare låg runt 600 (fler fick inte vara med) plus deras kompisar. Varje gång fanns deltagare från mellan 15 och 20 nationer på plats, inklusive sådana som USA, flera öststater, Australien och – Peru.

Antalet hopp denna enda vecka motsvarade runt 10% av den totala svenska hoppvolymen det året.

berger, ordförande -82, -85, -87 och -89. Redan dagen därpå var förfrågan iväg.

Faktum är att från första kontakt till körbeslut tog det bara tre månader.

"Även senare, på min tid, var militären ett under av beslutsförmåga", berättar Nisse Bernhardsson, ordförande -97 och -00. "Jag har saknat det senare i mitt civila liv som chef i industrin. Det hände att jag åkte från ett möte och undrade om vi verkligen var överens. Men det var bara några diskussioner om ansvar och vem som gör vad, och när boogiet startade dök FJS upp dagen innan med sina mannan och mackapärer, och exakt på sekunden, oavsett väder, dundrade en herka på några meters höjd över campen och väckte de sista bakfulla deltagarna."

Fördelningen av ansvar mellan F7, FJS och boogiet var fysiskt ner till metern. F7 skötte allt flygeri inklusive bränsle, brandskydd och bevakning. FJS stod för hoppningen från det hopparen steg in i planet till dess han lämnade det, inklusive spotting. FJS hade också synpunkter på riggarna och hopparnas kvalifikation. Sådana detaljer struntade F7 i.

Klubben skötte resten, inklusive trafikledning och räddning. Eller i vart fall såg till att det fanns och betalade för det.

Fel, fel, fel!

Det första boogiet skulle alltså bli ett sommarläger, varken mer eller mindre.

"Kommittén bestod av duktiga hoppare", säger Martin Särnberger. "Vi var nog mer entusiastiska än kunniga."

Man kan säga att allt gick fel då, 1982. Det största misstaget var att ta in civila

Tp 84 Hercules

Hercules är ett transportflygplan för medellånga distanser. Det lastar cirka 20 ton eller, i vårt fall, 80 hoppare. Längd cirka 30 meter, höjd 11,5, vingspann 40, max startvikt 70 ton. Introducerades cirka 1955 men utvecklades och byggdes fortfarande.

Sverige hade som flest åtta stycken, alla baserade på F7 i Sätenäs strax utanför Lidköping.

Planet har fyra turbopropmotorer på vardera cirka 4500 hästkrafter. Stiget är imponerande: från rullstart till uthoppshöjd tar det bara cirka sju minuter. Uthopp sker över akterrampen, som är dryga tre meter bred.

Om någon klubb till äventyrs är spekulant kan meddelas att prisrapporten börjar på runt en kvarts miljard.

reservplan (framför allt en Fokker F27, 50 hoppare) för att klara det stora antalet deltagare. Civil och militär flygning passar helt enkelt inte ihop. Åtgärden snarare sänkte kapaciteten. (Senare infördes ett tak på 600 skydivers.)

Manifestet var helt manuellt, och skygods utnyttjade det och sina kontakter för att slinka emellan och kanske dubbelmanifestera – till alla andras irritation.

Camping låg på ett ställe, ilastning 300 meter bort och till ”restauranten”, duschar och toaletter var det 500 meter åt andra hållet.

Boogiet räddades av regn som svepte in allt i ett suddighetens töcken.

Mindre gör större

Hercules Boogie organiserades av Hercules-kommittén. Alla var medlemmar i dåvarande Göteborgs Fallskärmsklubb (nu FKCG), men klubben var egentligen inblandad enbart som namn på ett papper och som ekonomisk garant.

”För nästa boogie krympte vi kommittén till tre (3!) personer”, berättar Martin. ”Alla var hoppare, men också kompetenta yrkesmän på sina områden. Det gav en smidig beslutsordning och bra information.”

Från första till sista var Hercules Boogie ett hobbyprojekt som drevs av ytterligt få personer. Att skaran utökades ju närmre man kom med budget-, personal- och verksamhetsansvariga chefer för diverse områden – manifest, ilastning, säkerhet, organisatörer, bild och fotografier, bar och partyn, bank (valutaväxling och kontantuttag på fältet!) och ekonomi, IT, info et cetera – och att truppen funktionärer vid genomförandet svällde till ett hundratal ändrar inte detta faktum: boogiet organiserades av färre än tio. Så var det alla år.

Det lokala samarbetet var alltid exemplariskt. Förplånaden sköttes av Lidköpings Flygklubb utom vid de två sista.

”Flygplatschefen var en fixare av rang”, säger Nisse.

Kommunen ställde upp med bland annat gratis inträde på badhuset – mycket uppskattat av hoppare som bodde en vecka på en leräker.

”Och polisen var imponerade”, skrockar Leo Palmberg, ordförande -91, -93

Ordföranden genom åren

- 1982, 1985, 1987, 1989: Martin Särnberger
- 1991, 1993, 1995: Leo Palmberg
- 1997, 2000: Nisse Bernhardsson
- 2002: Nina Wass
- 2004: Patrik ”Patte” Svantesson

Anders Helgesson.

och -95. 1 000 människor, många unga, från ett tjugotal länder, samlade på ett fält långt från ära och redlighet, och inte en endaste liten uttryckning.

1985 var allt samlat, manifestet dateriserat, F7 tillät ilastning med propellrar- na igång – och solen sken en hel vecka.

Succén var given.

Medialt genomslag

Kommittén satsade stora resurser på information och PR. Hercules Boogie fick snabbt publicitet som överträffade militärens vildaste förhoppningar. Redan -85 dundrade TV2 in med OB-bussar, 50 man och en kändis-programledare för en timmes direktsändning. Kvälls-, riks- och

lokalpress, plus diverse obskyra herrtidningar och faktskt också en skvallerdamtidning, hakade på. Tilltaget uppskattades efter förtjänst av arméns och flygvapnets pressdetaljer.

Men viktigare ändå var att ”syns du så finns du”. Boogiet fanns. Hercules Boogie var ett faktum.

(Kortare tv-inslag förekom också -87, -89 och -95, men den sista gången av mer tragiska skäl: en dödsolycka. 2002 sände radion två timmar från boogiet.)

Hotet från SFF

Efter diskussionerna hos FJS inför boogiet -85 flöt samarbetet med militären friktionsfritt. Däremot fick kommittén

Bilden av ett unikt – världsunikt – samarbete mellan militär och civila organisationer.

Björn Janderberg, legendarisk eldsjäl på FJS, och -02:s ordförande Nina Wass.

Hercules Boogie skulle bara bli ett sommarläger i raden. Fast häftigare. Så kan det gå.

Anders Helgesson.

Notera hur utspridda hopparna redan är. Hercules faller i cirka 130 knop, bra mycket snabbare än frifallshastighet.

Nästan från start var organiserade fester viktiga för boogiet. Här ett skumparty cirka år 2000.

problem med Svenska Fallskärmsförbundet vid två tillfällen, incidenter eller snarare krav från SFF som båda gångerna var nära att stoppa boogiet.

Första gången var också inför -85. Då krävde SFF att de skulle stå som arrangörer. Kommittén, som kände sina pappenheimer, insåg att det handlade om två styrelsemedlemmars personliga, interna-

tionella karriärambitioner. Eftersom det ändå var kommittén som skulle göra hundjobbet vägrade man blankt.

Då nöjde sig SFF med att kräva tio procent av intäkterna. Samma sak. Insyn med följande kontroll och krav var ingen intresserad av – den möjligheten hade inte ens GFK.

Sex år senare gjorde SFF ett sista

försök, men den här gången gick man (= han) direkt på militären. Eftersom de ogärna lagar något som är helt blev svaret enkelt: kommittén eller inget boogie alls. SFF återkom aldrig mer.

Utvecklingen

Därmed var Hercules Boogie i Lidköping, efter många problem och många bakslag under tio år, etablerat.

Basorganisationen hade satt sig. Samarbetena fungerade. I fortsättningen kunde kommittén ägna sin kraft åt att utveckla hoppningen – och festerna. ■

I nästa nummer av SFS: "Världens bästa storformationsboogie – trots världens sämsta väder".

Filmer på nätet

Kommittén gjorde två egna filmer från boogierna -85 och -04. Bägge finns på nätet. Se dem, notera utvecklingen – och känn stämningen.

Sök Hercules Boogie 1985 på Youtube. Observera att det är två delar. Länken till den andra kommer i nästa nummer, men den som letar skall finna.

En verklig hudskrynkklare, riktig Hercules-porr, är Peter Degerfeldts korta film från 1995. Sök "C-130 & Skydivers" på Facebook!

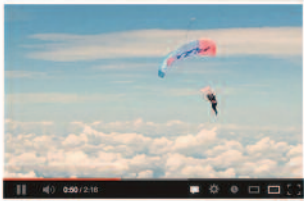
MORE IS LESS

MAKE YOUR RIG INVESTMENT LAST LONGER

Looking for the safest downsizing option, while saving money? With the Pulse, you can fit larger canopy sizes into your first container, making that investment more valuable and giving a longer life to your rig as you progress.

The smaller pack volume of the Pulse allows you to safely put larger canopies into that first container, with the ability to downsize to a smaller full zero porosity canopy when ready.

Everyone wants an easier pack job. You don't have to fight this canopy to get it into the bag. A great choice for beginners, as it helps you develop good packing habits without the hassle.

PULSE
BY PERFORMANCE DESIGNS

The Pulse and the Optimum reserve make for the perfect combination. Since both use our proprietary low bulk fabric, combining them gives you the ultimate in flexibility and safety.

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM

PROJECT ORANGE 10.16.13 PROJECT ORANGE
CANOPY PILOTING • ACCURACY • CREW AT SKYDIVE CITY, FL
VISIT PERFORMANCEDESIGNS.COM/PROJECTORANGE.ASP

Läget i Sverige

Tunneln i Sankt Petersburg.

En tunnel i Sverige är nu inte bara en dröm utan snart en realitet. Troligen finns det efter 2015 minst en tunnel i Sverige. Och kanske både en i Stockholm och en på västkusten.

Läs här hur statusen för Sveriges tunnelprojekt ser ut.

Text Tomas Almbo

Foto Tomas Almbo, Peter Nilsson, Tobias Pontvik

Senast Svensk Fallskärmsport skrev om tunnelprojekten i Sverige var i början på året. Sedan dess har det hänt en hel del. Från att endast vara planer på ett papper är nu flera av projekten på väg att förverkligas.

I Stockholm har ett av projekten redan startat byggnationen, ett annat har finansiering och markplats klar och ett tredje har redan provkört sina fläktar.

Ett projekt i Göteborg fortlöper väl och i Strömstad kan det bli möjligt att flyga tunnel mitt i ett upplevelsecentrum.

Bodyflight Sthlm

Tidigare Tunnelbolaget heter numera Bodyflight Sthlm och är det enda av projekten som påbörjat byggnationen av tunneln. I skiftet oktober/november drog ombyggnationen av det gamla malteriet i Bromma igång.

”Det känns helt överkligt” säger Martin Dahl, som tillsammans med Micha Velasco drog igång projektet för ett par år sedan. Idag arbetar ytterligare två personer på Bodyflight: Tobias Pontvik som ansvarar för personal och Stefan Burström som arbetar med tekniska frågor som webbsida, bokningssystem et cetera.

Bygget kunde starta då man nådde full finansiering på 25 miljoner, delvis med hjälp av svenska hoppare. Storleken på tunneln blir <Ingen> fot, samma storlek som till exempel tunnarna i Bottrop och i Prag. Tunneltekniken bygger inte på någon befintlig lösning utan man har tagit fram den egen med hjälp av en konsultfirma. Martin tror att flygkammaren kommer att bli en av de högsta i världen.

”De flesta tunnlar har en höjd på 15-18 meter medan vår blir cirka 20-22 meter hög”.

Tunneln beräknas stå klar i slutet på februari. Då ska tunneln testas innan man kan dra igång verksamheten för allmänheten och för hoppsevene.

www.tunnelbolaget.se

Vertikal Vindtunnel Stockholm

Vertikal Vindtunnel Stockholms första utredning och projektering gällde en befintlig anläggning intill Bromma flygplats som kallas Spinntornet. Efter utredningen bedömdes det att man kunde få igång en tunnel av medelprestanda, fungerande för grundläggande friflygning och magflygning.

”Vi vill helst bygga en högprestanda-tunnel för all sorts flygning, därför bytte vi objekt”, berättar Johanna Jaakola och Peter Nilsson. Istället gick man vidare med en utredning gällande en annan anläggning kallad LT1, som ligger intill Spinntornet. Det till synes största problemet var att LT1 är horisontell, men utredningar visade att det inte är några problem att bygga en vertikal vindtunnel från den horisontella grunden.

Peter förklarar: ”Den enda skillnaden jämfört med andra tunnlar är att vi leder om luften på ett annorlunda sätt”.

Vissa av de befintliga luftkanalerna kommer att vara kvar och kompletteras med nya. Peter som har flugit vindtunnel i 15 år och har över 1 500 timmar i tunnel beskriver kraften och potentialen tunneln har: ”När man sticker in handen i luftdraget och känner trycket förstår man vilken otrolig effekt motorerna har, jag vet inte om jag skulle våga hoppa in i en tunnel med den effekten!”.

Vertikal Vindtunnel Stockholm får också personlig rådgivning av Boris Nebe i Tyskland, som var med och grundade den tyska tunnelleverantören.

”Det är en otroligt värdefull kontakt som har enorm kunskap” säger Johanna.

s tunnelprojekt

Förutom Johanna och Peter som numera arbetar heltid med projektet finns även Anton Westman och Peter Georén med som grundare i bolaget. Fokus nu är att få klar finansieringen, där bland annat svenska hoppare och andra intresserade kommer att kunna investera.

”Vi kommer att få en högkvalitativ tunnel, vi har en grym lokal och vi vet vilka vi kommer anställa när tunneln är klar”. Så fort finansieringen är spikad drar byggandet igång och man hoppas stå klar med en tunnel i början av september 2015.

www.vertikalvindstockholm.se

Svenska Vindtunnel AB

Under året har det varit stor aktivitet för Svenska Vindtunnel AB. Bolaget har fått in de investerare som behövs och man har även en markplats för tunneln. Platsen ligger 20-30 minuter från Stockholms central, men man vill inte avslöja mer än så.

”Vi har en mycket bra plats. Marken ligger i ett område där man planerar flera olika infrastrukturprojekt” säger Boel Stier.

När dessa planer är klara får bolaget klartecken för byggstart och en tunnel kan stå klar nio månader senare. Tunneln kommer att byggas på en befintlig teknisk lösning som är väl beprövad. Boel klarar: ”Vi vill ha en tunnel som säkerställer kvalitén”.

Bolaget består fortfarande av samma personer som när det startade under 2013. De är Ronny Modigs, Ulf Liljenbäck, Boel Stier, Francesco Franzé, Bodil Almborg, Robbin Havasi och Mikael Stier.

www.svenskavindtunnel.se

Frifallsflygarna Inväst AB

Under året startades ett nytt bolag upp, Frifallsflygarna Inväst AB. Investmentbolaget består till största delen av medlemmar från tidigare Airodome. Kristian Kotteby berättar att man nu är tillbaka på banan med att bygga en tunnel i det kommande upplevelsecentrat, Water, i Strömstad.

”Det projektet fick klartecken att gå vidare nu i höst och vår tunnel finns med i ritningarna för centrat”.

I upplevelsecentrat kommer det att finnas alla möjliga aktiviteter så som go-cart, klättermått, en surfväg, spa- och badanläggning men även butiker, hotell

Tobias Pentik

med mera. Byggnationen av centrat ska preliminärt startas 2015 och stå klart under 2017, och då även tunneln.

Mycket av finansieringarna av tunneln är klara och Kristian ser mycket positivt på att få in de sista investeringarna.

Den kommande tunneln bygger på befintlig teknik. Bolaget har lämnat specifikationer till flera tunneltillverkare för att få in offerter.

”Eftersom vår tunnel kommer att finnas mitt i ett centrat måste den specialanpassas och vi kan alltså inte köpa ett färdigt paket. Själva tunneln kommer att byggas med beprövad teknik och byggnationen runt om den måste anpassas”, berättar Kristian.

Storleken kommer att vara fjorton fot eftersom man inte ser vinning med att bygga en större tunnel. Än så länge har inte något namn bestämts för tunneln utan det sker i ett senare skede.

De sex personer som idag driver projektet är Kristian Kotteby, Henrik Andersson, Tony Chenon, Lars Garstam, Jonas Ulfwi och Stefan ”Schwede” Andersson.

FlyCan

I dagsläget är FlyCan det enda projektet som siktar på att bygga en tunnel i Göteborgsregionen. Kommunen har godkänt projektet och nästa steg är att göra en markanalys.

”Det är ett jätteframsteg” berättar Istvan Angel som är VD i bolaget. FlyCans finansiering är ännu inte helt klar och man arbetar med banker, investerare och sponsorer.

”Den slutliga bilden får vi först när alla undersökningar och kalkyler är gjorda”.

Byggstart kan ske tidigast hösten 2015, senast i början av 2016. Man tror inte det finns utrymme för flera tunnlar kring Göteborg, men att det skulle byggas en tunnel i Stockholms ses inte som ett problem.

I dagsläget har FlyCan AB förutom anställda även anlitat konsultfirmor som deltar i projektet. Man har också ett samarbete med Intrudair som tillverkar wingsuits och hoppkläder.

Istvan förtydligar: ”FlyCan kommer att bli resultatet av ett genomtänkt och noggrant planerat arbete med en högprestandatunnel som resultat”.

www.flycan.se

Från början av Bodyflights bygge i Bromma.

Projektgruppen i Vertikal Vindtunnel Stockholm, Peter Nilsson, Johanna Jaakola, Peter Georén och Anton Westman.

Peter Nilsson

två poäng för 117

Första poäng i världsrekordet.

Världsrekordet i sekvens för storformation blev ett unikt sådant – med var nämligen endast kvinnliga deltagare. ”Hela upplägget var fantastiskt roligt och jag lärde mig mycket om tänket kring storformationer”, säger Filippa Ebersjö som var den enda svenskan som deltog.

Text: Virginia Åslund
Foton: Norman Kent – www.normankent.com

Det var 30 grader varmt i Kalifornien när hon anlände i oktober. Hon hade hyrt ett rum i ett hus i närheten av hoppfältet Perris Valley, som visade sig tillhöra en före detta medlem i Golden Knights – det världsberömda amerikanska armélaget i formationshoppning. Under sju dagar tränade och satte Filippa ett världsrekord under ledning av P3, en organisation som håller i diverse storformationshoppning världen runt.

För att få delta på detta rekord var kraven bland annat att tidigare ha deltagit på ett av P3-organisationens big-ways och hoppat minst tre 100-manna. Filippa hade inte deltagit på något av organisationens arrangemang och det största hon hade hoppat tidigare var 70-manna. Men hon hade två tunga namn som referenser.

”Det var under Velicoraptor-lägret i Gryttjom i juli som coachen Markku Teivainen kom fram till mig och frågade om jag funderat på att delta i ett världsrekord. Han sa att han kunde vara min referens. Så jag skickade iväg mitt fallskärms-cv till P3 och fick ett mejl några dagar senare av Sven Mörtberg som sa att han i sin tur blivit kontaktad av dem och att de hade frågat om mig”.

Ett förberedande hopp

På grund av en dålig nacke och dåligt väder blev det inte ett enda hopp på hemmaplan för Filippa sedan hon fick be-

Kate Cooper-Jensen,
huvudorganisatör av
rekordet.

Andra poängen, alla grepp sitter där de ska.

dsrekord i storsekvens

kräftelsen att hon skulle vara med på rekordförsöket.

”Men jag läste på en hel del om big-ways, särskilt brytmomentet, och om P3-organisationen. När jag kom fram hann jag göra ett hopp innan träningen kom igång”.

Rekordförsöket höll på från söndag till lördag och sex flygplan var i gång – fyra Twin Otter och två Skyvan.

Under de första dagarna stod träning på schemat. Man hoppade i mindre grupper på 30- och 60-manna och resten av veckan hoppade alla tillsammans, men med en progressiv plan. Under de första hoppen var det bara basen som fick docka medan de övriga övade på exitdelen, som var att känna igen basen och att låta hela sektorn närma sig den. Därefter var det några till som fick tillåtelse att docka och först när det momentet satt fick övriga okej på att docka. Det är viktigt att vara en del av farten – så att man inte saktar ner hela formationen.

Signalen att gå från första till andra poängen var att huvudorganisatören Kate Cooper-Jensen – som låg i basen – släppte ut en streamer på en förutbestämd höjd.

”Jag gillade upplägget eftersom det minskade pressen när man inte kände sig stressad att flyga in och ta grepp. Efter de hoppen hade alla tillåtelse att docka och när vi gjort ett bra försök, som dock inte satt, så var det dags att försöka sig på två poäng”.

Från början var det tänkt att Filippa skulle ha en position i yttre delen av formationen, där ingen var beroende av henne. Men efter träningshoppen tyckte Kate att Filippa skulle ha en annan, lite svårare, position där andra dockade på henne.

Tysta lifter

På väg mot uthoppshöjden – 5 000 till 6 000 meter – fokuserade deltagarna på formationen men försökte samtidigt slappna av och spara på kroppens syre, vilket gjorde att det blev väldigt tyst i planet.

”Det var lite annorlunda eftersom vi var så pratglada sekunderna före ilastning. Den kontrasten märktes mer mot slutet av veckan när vi försökte sätta rekordet”.

För att synka exiten hade tre personer i varje flygplan en radio och kunde höra när Kate räknade ner från tio följt av ready-set-go.

”I mitt plan hade vi en fantastisk front front floater med radio som lyckades med konststycket att inte bara hålla sig kvar, utan även ge signal med armen så att vi andra visste när det var dags att hoppa av. Där jag stod, som floater på utsidan av bakre följekärran på högersidan, hade jag en fantastisk vy över de andra flygplanen före exit. Och jag njöt verkligen av den utsikten”.

Brytet, som ju är en viktig del när man är många, var i början något som kändes ovant, men som efterhand blev bättre och bättre.

”Det var spännande när vi släppte formationen eftersom det var så mycket folk. Vi använde oss av trackinggrupper, vilket var nytt för mig. Jag har gjort trackinghopp med andra på hemmaklubben men det här var inte samma sak”.

Knappt ett moln syntes under veckan och deltagarna kämpade för att behålla vätskebalansen i den torra ökenluften. Hoppfältet är beläget cirka 440 meter över havet och därmed är luften tunnare vilket gör att det går fort i landningarna. Dessutom var det i stort sett nollvind under hela veckan.

”Kalottflygningen och landningarna var något jag oroar mig för på förhand eftersom jag var rädd att det skulle vara väldigt trångt i luften. Det visade sig vara lugnt, eftersom Perris Valley har enormt stora plana, men dammiga, ytor att landa på. Det fanns också gott om bilar som körde och plockade upp oss, så det fanns ingen som helst anledning att tränga ihop sig och försöka landa nära packområdet”.

Rekordet kändes i frifall

Under själva rekordhoppet kände deltagarna redan i frifall att de hade satt det. Andra poängen flög stadigt och coachen Lesley Gales leende mot Kate i frifall avslöjade att det förmodligen var så.

Filippas grupp bröt i första vågen, åtta personer följdes rakt utåt i tio sekunder innan de spred sig i en solfjäderform. Under kalott jublande man lite i smyg. Väl nere i packlokalen började rykten spridas, det var visst någon som inte hade greppet. Det dröjde nästan 45 minuter

Fyra Twin Otter och två Sky Van flög i formation för rekordet.

Fakta om rekordet

Den 17 oktober sattes världsrekord i storformations sekvens med två poäng på en 117-manna i Perris Valley, Kalifornien. Deltagarna var kvinnor från 25 länder. Medelåldern var 42 år och de hade i genomsnitt 2 750 hopp.

Arrangemanget leddes av Kate Cooper-Jensen, Dan Brodsky-Chenfeld och Tony Domenico från P3. Mer information om P3 på www.p3skydiving.com

Storformationssekvens

Vid sekvens i storformation släpper man första formationens grepp och tar sedan grepp till en ny formation (alla i förstaformationen behöver dock inte släppa greppen). Reglerna säger att ett grepp ger en poäng, två grepp ger två poäng och så vidare.

Tidigare försök har gjorts på tvåpoängs sekvens, senast en 222-manna i april 2014 under ledning av BJ Worth, men två grepp fattades för rekord den gången. Fyra svenskar deltog då, se SFS nr 2/2104.

innan Kate kom in i packlokalen och det blev dödstyst på en sekund.

”Jag har aldrig varit med om en sådan tystnad. Sen höll hon bara upp två fingrar och vi alla jublade och kramade varandra”.

Ett försök till gjordes direkt efter rekordhoppet, där de försökte på tre poäng. Hoppet blev inte bra och när de skulle upp igen gick ett flygplan sönder och man lämnade det där. Segern efter rekordet firades med fest, tacktal och liveband. Dagen efter ville man göra ett till hopp men eftersom ytterligare ett flygplan gått sönder blev det inget alls.

”Storformationshoppning är antingen jätteroligt eller frustrerande. Man gör ju samma hopp om och om igen och det räcker att någon enstaka tabbar sig. Men när formationen sitter – den känslan är helt otrolig”, avslutar Filippa.

Filippa Ebersjö

Filippa hoppar i Linköpings Fallskärmsklubb, har hoppat sedan 1998 och har totalt drygt 1 350 hopp. Tidigare erfarenheter av stormformationshoppnings är alla Big-Way-läger i Gryttjom utom ett, en 70-manna i USA 2005 samt Hercules Boogie -02 och -04.

O

Carolina

Carolina är milt sagt en väl berest hoppare som gillar att hoppa stort och brinner för tävling. Vare sig det handlar om storformationsrekord eller om att gå in som reserv i ett landslag antar hon alla utmaningar med entusiasm, glädje och stort fokus.

Text **Martin Eidensten**
Foto **Mattias Persson**

Det första vi måste klargöra i denna text är att det är Carolina Nilsson den handlar om. Det finns nämligen fler än en Carolina i hoppssverige.

”De flesta känner ju till Carolina Mallwitz”, berättar Carolina.

”Jag brukade åka till Gryttjom lite då och då och missade helt när hon började hoppa, så jag använde hennes makkarakonto i nästan en hel säsong och brukade gå på hennes ilastningscall innan vi kom på det.”

Tanken föds

Carolina vet inte riktigt själv varför hon blev intresserad av hoppning.

”Jag har frågat mamma flera gånger hur det blev som det blev och varje gång har hon ryckt på axlarna och svarat att jag alltid varit sådan. Det som är lite underligt är att min enäggstvilling inte alls har samma behov som jag har och aldrig delat dessa intressen.”

Carolina Nilsson

Ålder: 34.

Familj: Tvillingsyster Catarina och pappa Arne.

Antal hopp: 1 243.

Discipliner: Bigway och FS4.

Arbete: Vindkraftstekniker.

Intressen utöver hoppning: Klättra, dyka, åka skidor, vandra, träna, yoga, miljöpolitik.

Carolina minns en gång när de var barn och hennes pappa tog med dem till Åhusparken.

”Då fick vi inte åka de läskiga karusellerna för då sa pappa att det inte skulle finnas något roligt kvar när vi var vuxna. Kanske var det det som triggade mig.” ➤

Flyern från SFK som satt på Carolinas vägg vid skrivbordet i flera år och som fick henne att börja hoppa.

Carolina som nybliven A-certare, iförd skoteroverall i ÖFSK vintern 2003.

Men hennes syster tyckte inte alls att sådant lockade.

En annan bidragande orsak till att Carolina sökte sig till hoppningen var ett bungyjump som hon gjorde som tonåring.

”Det var på Killebomfestivalen i Sölvesborg och det var ingen annan som jag kände som skulle hoppa. Mamma har berättat att jag var väldigt bestämd och skulle hoppa fastän jag var rädd. Jag minns att det var då tanken på att det

vore roligt att falla längre föddes. Fast då hade jag ingen aning om vad fallskärms-hoppning var för något.”

Det var först när Carolina gick på gymnasiet och hittade en flyer på en anslagstavla i skolan som hon förstod vad hon ville.

”Den plockade jag ned och satte upp vid mitt skrivbord hemma i Knislinge. Det dröjde dock flera år för jag hade varken tid eller pengar och tyckte inte till-

fället var riktigt rätt. Jag var helt säker på att jag skulle fastna när jag väl började och jag ville hinna med andra saker först. Det var ju så också när jag väl började.”

Kände sig hemma

Efter gymnasiet flyttade Carolina till England för att bland annat utbilda sig till fotograf. Sen var hon hemma på sommarlovet 2002 och det var då hon bestämde sig för att börja.

”Det är faktiskt en lite rolig historia. Jag ringde upp Jenny Warheim som var elevansvarig i Skånes Fallskärmsklubb då, och hon sa att jag kunde komma ut och fylla i en medlemsansökan. Jag tog med en kompis och körde dit, det var i slutet av juli och massor av folk där. Vi blev hänvisade till den husvagn som låg allra längst bort och där möts vi av en nyvaken Jenny och två män i damkläder med utsmetat smink i ansiktet. Det visade sig att det hade varit ”transa-fest” kvällen före på friljafestivalen och jag hade aldrig känt mig så hemma som när jag mötte dessa härliga och underliga människor på SFK.”

Kompisen började aldrig kursen och Carolina åkte aldrig tillbaka till skolan i England.

”Jag minns inte så mycket från själva utbildningen. Jag var inte nervös över huvudetaget och jag tror inte jag lyssnade så bra heller. Jag minns det lite som att jag drev omkring.”

Första hoppet på den konventionella kursen gjorde Carolina den 11 augusti 2002. Inte heller då var hon nervös.

”Jag hade dreadlocks ned till midjan och var nog lite för tuff för mitt eget bästa. Men inför andra hoppet var jag riktigt nervös och det höll i sig till hopp 25. Det var först då jag började tycka att det var riktigt roligt. Men jag var verkligen inget ess eller så, jag sprattlade och tumlade och hälften av hoppen landade jag ute.”

Carolina är dock säker på att hennes upplevelse har fört med sig något positivt.

”I och med att jag var en så pass ’dålig’ elev med både nervositet och rätt knapphändiga skills tror jag att jag blivit den instruktören jag är idag. Jag minns väl hur jag kunde behöva sitta en halv dag på fältet innan jag samlat mod nog att hoppa.”

Blev inte ”klar”

”Jag flyttade till Åre i slutet av 2002 innan jag var klar med utbildningen. Som vanligt när jag är ute och reser kollade jag upp om det fanns någon fallskärmsklubb i närheten. Det var så jag hamnade i Östersunds Fallskärmsklubb och det var där jag blev klar med utbildningen.”

Fast klar och klar... Egentligen gjorde aldrig Carolina klart utbildningen. I alla fall inte som den vanligen såg ut.

”Jag hade dreadlocks ned till midjan och var nog lite för tuff för mitt eget bästa.”

Mirijam Geyerhofer:

”Det första jag tänker på när jag tänker på Carolina är hennes tänder, hon är en sådan där människa som alltid har öppen mun eftersom

hon skrattar så mycket. Ni vet säkert vilken sort jag menar och har ni träffat Carolina så vet ni definitivt vad jag pratar om.

Carolina är den mest välberesta människa jag känner, hon har nog varit överallt på jorden och dykt, klättrat och hoppat. De senaste åren har det varit många storformationsläger i hennes kalender och det märks att hennes självförtroende inför sporten blir bättre och bättre vilket är jättekul att se, hon har en extrem potential och den enda som står i vägen för hennes hoppframgångar är hon själv. Som instruktör och kursledare är hon sjukt driven och en av de där (tyvärr för få) människorna som verkligen engagerar sig till hundra procent i varje ny elev.

Utanför hoppningen är hon en crazy cat lady av rang och våra sms-konversationer består till cirka 99 procent av att jag skickar länkar till roliga katter och att hon svarar med ett 'Åh den är så gallig och mjooook!'

Hon är vegetarian och jättebra på att laga mat, i alla fall om man gillar ostmackor och burk-cola. Och så är hon rolig också, träffar ni på henne så be henne berätta historien om indianen så kommer ni få ett gott skratt.”

”Jag hade de sista examinationshoppningen kvar och det var ingen som kunde göra dem med mig. Så jag fick gå upp och tracka och så kollade hoppledaren från marken med en kikare att jag var safe nog att hoppa med andra. Det tråkiga med detta är ju att det inte är någon som trasslat mig och jag har aldrig fått en tårta i ansiktet. Det hade varit roligt då.”

Tidigt fokus på maghoppning

”Jag åkte på Herculesboogiet 2004 när jag hade strax över 100 hopp. Det hade varit en dröm sedan jag såg en poster från Herculesboogiet i hangaren i Everöd. Jag tyckte det såg så härligt ut och kom med som funktionär. På grund av det fick jag vara med på ett funktionärshopp med Mats Svensson. Jag tyckte det var så sjukt kul och det var då jag verkligen blev hooked på maghoppning och bigway.”

Strax efter boogiet var Carolina i Gryttjom och fick prova på fyrmanna.

”Jag fick hoppa med Rikard Rodensjö och hans kompisar. Det var första gången jag fick prova på fyrmanna på riktigt och jag fastnade direkt.”

Många resor

Carolina tycker mycket om att resa och det är en av anledningarna till att det inte blev så många hopp i början av hennes karriär.

”Jag reste på vintrarna och var hemma och hoppade och packade fallskärm på somrarna. Jag hade aldrig så mycket pengar då. Jag bodde också i Norge ett tag och sedan i Costa Rica och jobbade med det som fanns.”

Men på vintern 2004, samma år som Carolina varit på Herculesboogiet, var hon i Thailand och jobbade som snorklingsguide.

”När tsunamin träffade Thailand i december där så åkte alla turister hem och jag hade inget att göra. Jag stack ned till Kuala Lumpur för att flyga lite vindtunnel i väntan på att jag skulle få tillbaka mitt jobb. Jag var också på ett hoppfält i närheten och det var där jag fick reda på att det skulle vara ett boogie i Thailand: Thai Sky Festival.”

Så Carolina åkte dit och det visade sig vara ett läger som skulle betyda mycket för henne och den riktning som hennes hoppning skulle ta.

”Jag träffade Sven Mörtberg där som tog mig lite under sina vingar och jag fick vara med och hoppa med Kate Cooper-Jensen, B.J. Worth och Larry Henderson. Det var också från en Hercules och vi gjorde 13-manna och massa annat roligt.”

Och det var där i början av 2005 men dryga 140 hopp som allt tog sin början.

”Innan hade jag mest lajjat runt men Sven pushade och tyckte jag skulle åka på Basic Camp i Stockholmsklubben och det gjorde jag. Där träffade jag Doug Park och det gav ytterligare inspiration till fyrmannahoppning.”

C-cert och kamera

Det var också sommaren 2005 som Carolina fick C-cert och började hoppa med kamera.

”Jag visste redan när jag började hoppa att jag ville fota och filma i frifall så jag satte igång så fort jag fick C-cert. Det var ju före GoPro så det var inte lika vanligt att hoppa med kamera då som det är idag, men det var absolut ett mål som jag hade.”

Tanken var att filma lite tandem och jobba lite på så sätt men det blev inte så mycket sådant utan mer bigway, lag, och kompis-hopp.

Det var också året som Carolina för första gången var med i ett fyrmannalag.

Chris Dutton

”Jag hade ett tjejlager men vi hoppade faktiskt aldrig. Den hösten höll vi på med sjukt mycket rödvinsrullning i hangaren med Joar och Jens som lärde oss de olika blocken. Sen åkte vi också till Bedford och tunnlade med Team 42. Jag var nog den enda som ville fortsätta sen så det blev inget mer.”

Carolina friflyger hemma på SFK, augusti 2014.

Det blev också en flytt till Mexiko över vintern där hon jobbade på ett hoppfält, och sedan blev det militärtjänstgöring till våren. Femton månader som informationsoldat.

forts. på sidan 32 ➤

Carolina klättrar med Tilda Järbel i Skevik, Stockholm, 2014.

Tilda Järbel

Privat arkiv

Vid Mount Everest base camp dit Carolina vandrade i april 2013.

► ”Det var tre månader grundutbildning och sedan ett år på tidningen Värnpliktsnytt.”

Karriärsbyte

Trots att Carolina både utbildat sig till och sedan även arbetat som fotograf, både privat och i det militära, gör hon idag något helt annat.

”Jag fotade så himla mycket och tyckte att det var så stressigt. Jag fick inte tillräckligt med jobb och var tvungen att hanka mig fram utan heltidsanställning, så jag tröttnade helt enkelt.”

2009 började Carolina ännu en utbildning, denna gång till energitekniker.

Det var en två år lång utbildning i Varberg.

”Jag bestämde mig för att skola om mig helt och testade lite olika kurser på Komvux våren 2009 för att klura ut vad jag ville bli. Först tänkte jag bli energingenjör men sen hittade jag den här utbildningen i Varberg och den blev det. Idag jobbar jag som vindkraftstekniker offshore på en vindkraftspark mellan Malmö och Köpenhamn.”

Det var först efter den utbildningen och med fast jobb som tekniker som ekonomin fanns att hoppa mer.

”Det var först då, 2011, som jag kom igång och kunde satsa. Innan hade jag

rest hela vintrarna och var hemma lite på sommaren och då var jag oftast pank. Om jag tittar tillbaka på min hoppning under den tiden så har jag mest gjort hoppmästarhopp, examinerat nya hoppmästare, hoppat AFF, gjort uppvisningar på loppmarknader och suttit i styrelser.”

Team Fire

”Sen blev det full fart. Under ett år var jag på ett 100-manna läger i Perris och ett i Polen, bigwayläger i Gryttjom och allt sådant som jag inte hade råd med innan dess.”

Carolina tävlade en del på SM i speedformation men hade egentligen inte kommit igång på allvar med sin tävlingshoppning.

”Det fanns ju också annat att göra med pengar så jag drog till Mount Everest basecamp och vandrade.”

Det var då, bara några dagar innan Carolina skulle åka, som Annika Carlsson i Team Fire ringde och frågade om hon ville bli reserv i laget och åka på uttagningen i Bedford.

”Och det ville jag ju så klart! Först skulle jag bara gå upp till Mount Everest basecamp.”

Det gick vägen men de tyckte att hon var lite för lätt och frågade om hon kunde tänka sig att gå upp mellan fem och tio kilo.

”Det gör jag!” svarade jag direkt och fick hjälp av en dietist på Riksidrottsförbundet. Jag gick upp sju kilo på tre månader. Det var ett sjukt intensivt år och det roligaste någonsin hoppmässigt! Jag hade aldrig tävlat på den nivån tidigare.”

Under ett dyk vid Koh Talu, Railay Bay i Thailand 2011.

Samt Värynen

Sven Mörtberg:

”Jag träffade Carolina på Thai-sky i Thailand i början av 2005. Hon var alldeles färsk men utstrålade en sån fantastisk

hoppglädje. Hon hade en öppenhet inför att lära sig mer som gjorde intryck på mig. Jag kände på mig att hon skulle bli en riktig hoppare som verkligen älskar sporten. Jag har genom åren försökt peppa henne eftersom hon redan i början antydde att hon ville hoppa lite större formationer. I våras frågade jag om hon ville vara med i World team, dels för att jag visste att hon skulle klara av det rent tekniskt men också för att hon är en person som ger energi. Det är långa dagar och mycket dyrningar och då behövs det sådana som Carolina som sprider glädje.”

Åsah Helenius:

”Jag kan inte med ord beskriva hur hon är som människa, Carolina måste upplevas för det är en underbar upplevelse.

När Team Fire under VM 2012 ytterligare en gång fick en skada i laget insåg vi efter ett par månader att läkeprocessen tog lång tid så det var dags att hitta en reserv om vi skulle kunna fortsätta med laget. Vi bestämde oss därför för att ha en liten uttagning i Bedford med tre kandidater som flög med oss. Carolina var en av dem.

När vi hade samtal med henne under söndagen efter vi hade flugit färdigt bad vi henne motivera varför vi skulle välja henne som reserv, och det anförande hon då höll sammanfattade den människa hon är ganska väl. Carolina är målmedveten, om hon bestämmer sig för att göra en sak kommer hon inte att ge upp förrän hon gjort allt som står i hennes makt för att nå dit. Hennes metoder för att nå sina mål är hårt arbete, svett, skratt och tårar, och det fick vi se prov på i många situationer.

Carolina lovade där och då att hon var den mest lämpade för uppgiften, och hon gjorde oss i laget aldrig besviken. Team Fire fick en reserv och jag fick en vän för livet.

Sedan den dagen har jag alltid någon att ringa, oavsett vad klockan är på dygnet, jag har någon att dela mina kattbilder med och jag har någon jag verkligen kan lita på som alltid säger som det är. Carolina får mig alltid att le igen, och det är den finaste egenskapen en människa kan ha!”

Även när Annika kom tillbaka fortsatte Carolina att följa med laget om hon skulle behövas. Hon var också head of delegation under världscupen.

Idag är Carolina tillbaka vid vikten hon hade innan hon behövde falla snabbare.

”Det tradiga var ju att inget passade. Jag kom inte i MC-stället, skidstället eller hoppoverall. Så det var bara gå tillbaka till den vikt jag hade före.”

Med i World Team

I år uppfyllde Carolina ett av sina ”megamål” med hoppningen när hon blev en del av World Team.

”Efter Fire-satsningen så ringde Sven och frågade om jag ville vara med och sätta den där 222-mannen med två

poäng i Arizona under 2014. Och det ville jag såklart! Det största jag byggt innan var 100-manna, men visserligen ganska många sådana. Det var superkul att få möjlighet att vara med på 222-mannen! Jag har ju känt Sven i tio år och första gången vi träffades var jag en liten tjej med 140 hopp som bara råkade vara i Thailand. Det är så roligt för han har varit med mig på hela resan och peppat mig under åren.”

Engagerad i styrelsearbete

Det senaste fem åren har Carolina även engagerat sig i styrelsearbete, både i Skånes Fallskärmsklubb och i Svenska Fallskärmsförbundet.

”Det har liksom varit ett parallellt spår till min hoppning. Jag kom med i SFK:s styrelse mycket tack vare att Ulrika Hannervik och Stefan Nilsson peppade mig. I februari 2009 blev jag invald som sekreterare på två år. Det väckte ett intresse och när jag efter två år klev av posten där och fick frågan om jag ville ta över efter Annika Burström som miljöansvarig i SFF:s styrelse tackade jag ja även till det. Det gjorde att jag blev ännu mer intresserad av miljöfrågor än vad jag var tidigare.”

Hoppas på mer fyrmanna

I år var Carolina med i en egen satsning tillsammans med Ida Wemhöner, Maria

Elof Westvall

Ångarp, Annika Björnström och Eric Marsh på kamera.

”Det var en ettårs satsning så det var bara i år. Det blev sex timmar tunnel och 60 hopp och var superkul att vara med i något eget. I nuläget är jag laglös men jag vill gärna hitta ett lag och fortsätta tävla. Nu har jag ju börjat med detta efter alla dessa år och jag vill ju fortsätta.” ■

Carolina (som center inne) tillsammans med Team Fire under träningsveckan i Sevilla, juni 2013.

Carolina och hennes tvillingssystem Catarina när de bodde tillsammans i Mexiko 2006.

Privat arkiv

Fredrik Eklund kommer in för landning i en runda zonprecision.

Swoop-VM i

Performance Designs

I början på november gick världsmästerskapen i canopy piloting, swooping, på Skydive City i Zephyrhills, Florida. Fem svenskar fanns på plats för att tävla om vem som kunde swoopa längst, snabbast och vara mest träffsäker.

Text: Tomas Almbo
Foto: Joline Lorant, Performance Designs

Totalt hade hundratva swoopare från hela världen rest till Zephyrhills. På plats från Sverige fanns Lars Nyström, Stefan Burström, Fredrik Eklund, Nico Emanuelsson och Johan Karlsson.

Joline Lorant

Nico och Johan hade innan tävlingen tillbragt en månad på plats i Florida för att finslipa tekniken. Även Lars och Fredrik anlände någon vecka tidigare för att få några träningsdagar med coachen, tillika regerade världsmästaren Curt Bartholomew.

Svenskt rekord i distans

Johan Karlsson, som nu är helt tillbaka efter ett år av olika skador, gjorde en stark återkomst på SSC-cupen tidigare i år. Där satte han nytt svensk rekord i hastighet. På VM gjorde han tyvärr sin sämsta tävling någonsin där han bland annat nollade alla tre rundor i hastighet.

”På träningen inför tävlingen var jag sjukt tajt på gaten hela tiden, men gjorde aldrig något åt det, vilket jag fick ångra”, förklarar Johan.

”Jag har aldrig flugit bättre men måste backa bak lite bara. Jag ser ingen poäng med att ta halvdana poäng vilket är både min starka och min svaga sida”.

Sveriges representanter, från vänster Lars Nyström, Stefan Burström, Johan Karlsson, Nico Emanuelsson och Fredrik Eklund.

Zephyrhills

Johan fick dock revansch i distans där båda hans godkända hopp mätte längre än hans tidigare svenska rekord. Det nya svenska distansrekordet lyder nu på 139,55 meter.

Amerikanen Nicholas Batsch gjorde också bra ifrån sig i samma delgren och slog nytt världsrekord i ett av sina hopp: hela 169,19 meter!

Lars Nyström bästa svensk

För Lars Nyström och Fredrik Eklund var detta deras första internationella tävling. Fredrik presterade bra i de hopp som blev godkända, men tyvärr missade han poäng i några hopp och slutade till slut på en 83:e plats.

De två svenskar som tog poäng i alla hopp var Stefan Burström och Lars Nyström. Stefan har dragits med en skadad axel och var aningen ringrostig. Han slutade till sist på plats 46 vilket han inte var nöjd med.

Lars som är regerande svensk mästare lyckades däremot riktigt bra och blev bästa svensk med en 35:e plats. I grenen zonprecision slog han till med en 16:e plats vilket är riktigt bra.

Curt åter världsmästare

Amerikanen Curt Bartholomew kom till VM för att försvara sin titel, vilket han också gjorde. Han vann även delgrenen hastighet och kom trea i zonprecision. På andra plats totalt kom fransmannen Julien Guiho.

Kampen om tredjeplatsen var stenhård. Inför sista hoppet låg Cornelia Mihai fyra, bara några poäng bakom trean Thomas Dellibac. Men genom att swoopa tre meter längre än Thomas i sista hoppet knep hon bronset, med endast 0,35 poäng tillgodo.

Plac. totalt	Total-poäng	Namn, nation	Hastighet					Zonprecision					Distans				
			Rnd 1	Rnd 2	Rnd 3	Resultat	Placering	Rnd 1	Rnd 2	Rnd 3	Resultat	Placering	Rnd 1	Rnd 2	Rnd 3	Resultat	Placering
1.	822,801	Curtis Bartholomew, USA	2,340	2,275	2,360	291,668	1	81,00	81,00	74,00	269,378	3	153,35	134,23	132,86	261,755	5
2.	810,822	Julien Guiho, Frankrike	2,500	2,517	2,256	272,872	7	76,00	81,00	74,00	263,884	6	164,76	140,00	135,51	274,066	3
3.	804,627	Cornelia Mihai, UAE	2,524	2,619	2,339	260,267	9	86,00	74,00	74,00	267,181	4	161,50	146,07	137,03	277,179	2
35.	597,091	Lars Nyström, Sverige	3,340	3,204	2,985	173,726	55	70,00	74,00	67,00	240,957	16	98,78	103,49	89,21	182,408	49
46.	550,529	Stefan Burström, Sverige	2,789	2,838	2,906	208,596	38	57,00	43,00	51,00	178,071	42	59,95	97,75	103,61	163,862	67
83.	379,178	Fredrik Eklund, Sverige	0,000	2,896	0,000	69,875	96	68,00	86,00	0,00	172,230	47	0,00	113,97	94,83	137,073	82
87.	350,572	Nico Emanuelsson, Sverige	2,786	3,068	0,000	138,508	75	59,00	0,00	18,00	90,056	84	112,55	75,92	0,00	122,008	90
91.	319,639	Johan Karlsson, Sverige	0,000	0,000	0,000	0,000	102	59,00	32,00	34,00	141,974	65	139,55	133,73	0,00	177,665	52

KONTAKTA

SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ material på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Ronny Modigs,
e-post: ordforande@sff.se

Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se

Ledamot: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com

Ledamot/kommunikation: Boel Stier,
e-post: boel@sff.se

Ledamot: Christer Dahl,
e-post: dahl.christer@gmail.com

Suppleant/förbundsjurist: Håkan Dahlquist,
e-post: hakan@sff.se

Suppleant/miljö: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Valberedningen

Uno Alpfors (sammanställande),
e-post: uno.alpfors@swipnet.se

Markus Andersson,
e-post: andersson.markus@gmail.com

Andreas Frisk, e-post: ante.frisk@gmail.com

Lennart Vestbom, (suppleant),
e-post: lennart@fgcc.nu

Vill du veta mer om

Skatter och avtal: Kontakta före ordföranden
Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se

Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se

Kommunikationsansvarig samt kontaktperson
för kommunikationskommittén: Boel Stier,
e-post: boel@sff.se

Förbundsjurist, allmänrättsliga frågor, avtal,
försäkringar, tävling: Håkan Dahlquist,
e-post: hakan@sff.se

Miljöfrågor: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Materielkommittén: Henrik Grentzelius,
e-post: henrik.grentzelius@comhem.se

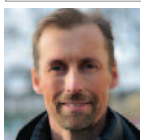
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se

Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com

Luftrumsfrågor: Märten Nordlander,
e-post: marten@sff.se

Försvarskommittén: Johan Julin,
e-post: johan.julin@hotmail.com

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

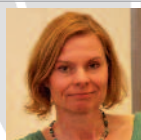
Ronny Modigs,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Boel Stier,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Håkan Dahlquist,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Kansli-chef och
riksinstruktör

Petter
Alfsson-Thoor,

www.sff.se

På hemsidan hittar du fakta,
information och nyheter om hoppling.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på

www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

Tandempiloten Gunlög Edgren med passagerare i ett fantastiskt ljusspel.

Foto Tomas Almbo.